

Udział kobiet w sędziowaniu zawodów międzynarodowych w piłce siatkowej i siatkówce plażowej w Europie

*Jonas Personeni, badacz sportu i sędzia międzynarodowy siatkówki plażowej
Tłumaczenie: Anna Banaś, Jakub Krzywda, Wojciech Maroszek, Magdalena Niewiarowska,
Szymon Pindral, Piotr Świdorski*

Sierpień 2011

Spis treści

Spis treści	2
Przedmowa.....	3
Wprowadzenie	5
Część A – Seminarium dla Sędzin CEV, Rzym 2010.....	6
Seminarium	6
Prezentacje	7
Wyniki	8
Informacje zwrotne	9
Podsumowanie	11
Część B – Ankieta 2011	12
Wstęp.....	12
Ankieta.....	12
Wyniki	13
Część C – Europejskie Seminarium dla Sędzin, Montreux 2011	22
Seminarium	22
Prezentacje	23
Wyniki	25
Informacje zwrotne	28
Ewaluacja.....	29
Uwagi końcowe	30

Przedmowa

Panie i Panowie,

Jestem bardzo dumny z powodu rozpoczęcia przez Europejską Konfederację Siatkówki wyzwania, jakie stawia przed nami FIVB by coraz więcej kobiet sędziowało zawody najwyższego szczebla, a także by wspierać rolę kobiet i ich wpływ na nasz sport.

Oficjalne rozpoczęcie nastąpiło w ubiegłym roku, kiedy to zorganizowaliśmy w Rzymie, we współpracy z Włoską Federacją Siatkówki, pierwsze seminarium dedykowane dla kobiet sędzin, co zaowocowało nominacją dwóch sędzin z Serbii i Hiszpanii na finałowy mecz Mistrzostw Europy Kobiet, rozegrany w Polsce w Łodzi w 2009 roku.

Mocno wierząc w jakość i wkład pracy, jakie sędziny mogą wnieść do naszego sportu, postanowiliśmy zorganizować w czerwcu ubiegłego roku drugie seminarium w Montreux przy okazji turnieju Volley Masters, gdzie wszyscy uczestnicy mogli zaobserwować różnice w stylu prowadzenia spotkań przez sędziny i ich kolegów sędziów.

Integracja i promocja sędzin to nasz wspólny cel, który sobie stawiamy razem z FIVB i zamierzamy kontynuować wspólne przedsięwzięcie w najbliższej przyszłości, wychodząc z założenia, że sędziny mogą przyczynić się do rozwoju naszej dyscypliny sportu w Europie i Świecie.

André Meyer

Przewodniczący Europejskiej Konfederacji Siatkówki

Nierówność płci jest częstym zjawiskiem w sporcie. Większość wiodących i wpływowych pozycji zajmują mężczyźni. Oficjalne deklaracje dążące do wyrównania podziału płci to pierwszy ważny krok, a Europejska Konfederacja Siatkówki zobligowała się do zwiększenia ilości nominacji dla sędzin. Udowodnimy, że podjęliśmy właściwą decyzję.

W swojej pracy magisterskiej Pan Personeni wykorzystał analizę jakościową i ilościową danych w celu zbadania poglądów przedstawionych przez sędziny piłki siatkowej o roli, pozycji i problemach, z którymi się spotykają w trakcie swojej kariery. Na podstawie wyników zostały wyciągnięte ważne krótko- i długoterminowe wnioski. Zostały one później włączone do dalszego procesu kształcenia sędzin.

Wsparcie CEV w publikacji tej pracy jest nieocenione. W ten sposób nauka i doświadczenia mogą przyczynić się do złagodzenia podziałów i do rozwoju świata sportu.

Dr Roland Seiler

Psycholog sportowy, Uniwersytet w Bernie

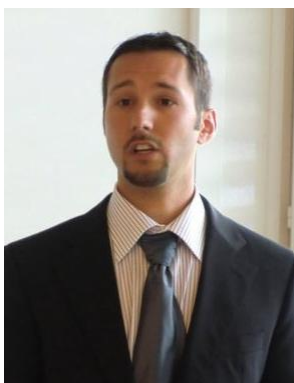

Rola sędzin została znacząco wzmocniona w wielu różnych dyscyplinach sportowych, niektóre z tych sędzin pełnią obowiązki podczas meczów nie tylko w ich własnych ligach kobiet, ale także rozgrywkach męskich i to również na najwyższym poziomie. Europejskie zespoły należą do absolutnej światowej elity w siatkówce kobiet i regularnie kończą rozgrywki na najwyższych miejscach we wszystkich najważniejszych zawodach międzynarodowych. Począwszy od analizy statystyk oferowanych przez Federacje Krajowe możemy stwierdzić, że podział nowych licencji sędziowskich ze względu na płeć dochodzi do 70 % na korzyść płci pięknej. Niestety dynamiczny przyrost sędzin nie odzwierciedla ilości nominacji na zawody międzynarodowe, gdzie kobiety stanowią zaledwie 6%.

Jednakże, kobiety sędziny zaczynają stopniowo konkurować z mężczyznami i jestem przekonany, że w najbliższej przyszłości będą one regularnie gwizdać na najważniejszych zawodach nie tylko kobiecych, ale będą również prowadzić mecze zespołów męskich. Europejska Komisja Sędziów (ERC) przyjęła z ogromnym zapałem wyzwanie przeprowadzenia szczegółowych szkoleń mających na celu promowanie sędzin. Wspólnie z Jonasem Personeni podjęliśmy współpracę z wysoko wykwalifikowaną kadrą naukowców sportowych, którzy odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu i rozwijaniu tego projektu. W trakcie pierwszego seminarium najważniejsze dla nas były dyskusje na temat roli sędzin, co zaowocowało nominacjami kilku sędzin na najważniejsze mecze krajowe i międzynarodowe. Te sędziny stanowią prawdziwy dowód, że ich rozwój zależy od stawianych im wyzwań w karierze sędziowskiej. Obecnie w trakcie Olimpiady medale zdobywają zarówno kobiety jak i mężczyźni. Jest to wyraźny sygnał równouprawnienia społecznego, które wydaje się bardzo oczywiste. Jednak równość ta powinna być osiągnięta również w siatkówce, a zwłaszcza w bardzo specyficznej dziedzinie sędziowania siatkówki. Równość płci pomiędzy kobietami i mężczyznami to nie tylko kwestia oddania paniom sprawiedliwości, ale tak naprawdę punkt zwrotny w rozwoju naszego ukochanego sportu!

Dr Jan Rek

Przewodniczący Europejskiej Komisji Sędziowskiej

Od początku studiów moim celem było napisanie pracy dyplomowej, która będzie miała praktyczne zastosowanie. Dzięki współpracy z Europejską Konfederacją Siatkówki mój pionierski projekt miał szansę osiągnąć ten cel. Ponadto współpraca z CEV była dla mnie bardzo bogatym doświadczeniem. Poszukiwałem jakichkolwiek prac naukowych na temat reprezentowania kobiet w sędziowaniu siatkówki i ich problemów w sędziowaniu i okazało się, że żadne badania nigdy nie zostały przeprowadzone w tym temacie. CEV został pionierem i liderem w prowadzeniu badań nad tym tematem nie tylko w siatkówce, ale w całym sporcie. W dziedzinie badań naukowych ten projekt otworzył zupełnie nowy rozdział prowadzenia badań.

Jonas Personeni

Naukowiec z dziedzin sportu i sędzia międzynarodowy siatkówki plażowej

Wprowadzenie

Tuż po zakończeniu Letnisk Igrzysk Olimpijskich w 2008 roku w Pekinie Prezes FIVB Pan Jizhong Wei i Prezes CEV Pan Andre Mayer wspólnie podjęli decyzję o zamiarze zwiększenia udziału kobiet w sędziowaniu spotkań międzynarodowych. Szefowie Wei i Mayer oświadczyli, że promowanie sędzin i zwiększenie liczby nominacji dla sędzin to główne cele rozwoju w siatkówce. Pojawił się pomysł organizacji seminarium dla sędzin międzynarodowych, by podczas dyskusji poznać problemy, które napotykają sędziny. Gorącym zwolennikiem idei był Prezes Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego dr Jacques Rogge. Idea organizacji Seminarium dla sędzin z Europy przyciągnęła zainteresowanie organizacji z pozostałych stron świata.

W rezultacie w dniach 12–14 marca 2010 roku CEV wspólnie z Włoską Federacją Siatkówki (FIPAV) zorganizowały pierwsze międzynarodowe seminarium dla sędzin w Centrum Olimpijskim (CONI) w Rzymie. Priorytetem było zaproszenie do udziału sędziny, które sędziują najwyższe rozgrywki w swoich krajach, by mogły się podzielić swoimi doświadczeniami z innymi uczestniczkami seminarium. Założeniem było pozyskanie informacji na temat braku nominacji dla sędzin na kursy sędziów międzynarodowych i co CEV może zrobić, by pomóc sędzinom pokonać ten problem. 48 uczestniczek z 27 krajów pozytywnie oceniło wyniki dyskusji podczas seminarium. Następstwem seminarium w Rzymie była część pracy dyplomowej pod tytułem: „Nieliczna obecność sędzin siatkówki i siatkówki plażowej na szczelnie międzynarodowym”. Pan Personeni przeprowadził badania naukowe na temat sędzin sędziujących najwyższe rozgrywki krajowe w Federacjach Krajowych związanych z CEV. Badanie to pozwoliło jednoznacznie określić przyczyny niskiej reprezentacji sędzin oraz potwierdziło prawdziwość problemów zgłoszonych podczas seminarium w Rzymie.

Po określeniu przyczyn niskiego udziału sędzin na szczelnie międzynarodowym, głównym celem stało się znalezienie rozwiązania, które pomogłoby przełamać istniejące ograniczenia i zwiększyć liczbę sędzin międzynarodowych. Po pierwszej udanej edycji seminarium Europejska Komisja Sędziów otrzymała zadanie zorganizowania kolejnego seminarium dla sędzin siatkówki i siatkówki plażowej. Drugie seminarium zostało zorganizowane na bazie doświadczeń uzyskanych z pierwszego seminarium z 2010 roku z Rzymu oraz na podstawie badań przeprowadzonych przez pana Personeni. Drugie seminarium zostało zorganizowane wspólnie przez CEV i Volley Masters w Montreux w dniach 10–12 czerwca 2011 roku w Centrum Szkoleniowym Lemana w Jongny w Szwajcarii. Udział i wkład 35 kobiet z 25 Federacji Krajowych był ogromnym sukcesem organizacyjnym Seminarium. Z otrzymanych odpowiedzi przed, podczas i po seminarium wynika, że CEV i FIVB podążają w dobrym kierunku.

Celem raportu jest przedstawienie wyników badań naukowych i doświadczeń, które powstały w trakcie planowania i prowadzenia projektu, którego efektem końcowym ma być strategia, w którym kierunku projekt ma podążać. Raport został podzielony na trzy części. Część A zawiera podsumowanie oraz wszystkie szczegóły Seminarium kobiet Rzym 2010, w tym prezentacje, wyniki i opinie. W części B zawarto bardzo interesujące i szczegółowe wyniki badań naukowych przeprowadzonych w ramach pracy dyplomowej pana Personeni na Uniwersytecie w Bernie. Część C zawiera szczegółowe rozwiązania, które powstały w trakcie pracy grup roboczych i sesji plenarnych podczas Drugiej edycji Seminarium dla kobiet w Montreux w 2011 roku. Pozostałe materiały, takie jak prezentacje i końcowe sprawozdania z seminariów można znaleźć na stronie internetowej CEV: www.cev.lu w dziale do pobrania.

Część A – Seminarium dla Sędzin CEV, Rzym 2010

Seminarium

Europejska Konfederacja Siatkówki wspólnie z Włoską Federacją Siatkówki (FIPAV) zorganizowały seminarium dla sędzin międzynarodowych w dniach 12–14 marca 2010 roku w Centrum Olimpijskim CONI w Rzymie. Intencją Seminarium była możliwość wyrażenia swoich obserwacji, problemów i napotkanych ograniczeń przez uczestniczki Seminarium, których zadanie rozwiązania stoi przed Federacją Siatkówki i Siatkówki Plażowej. Nadrzędnym celem konsultacji było poznanie kwestii, w jakich CEV może odegrać pomocną rolę, gdzie CEV może podjąć działania w celu opracowania koncepcji długofalowej. Oczekiwano różnych wyników, w tym bardzo szczegółowych informacji od Federacji Krajowych, pogłębienia wiedzy i zrozumienia problemów w ich środowiskach społecznych, a także poszukiwano rozwiązań współpracy międzynarodowej w projekcie. Ograniczone zasoby projektu pozwalały zaprosić do uczestnictwa w seminarium maksymalnie 2 uczestniczki z poszczególnych Federacji Krajowych. Priorytetem było zaproszenie kobiet, które sędziują najwyższe rozgrywki w kraju, co pozwoliłoby uzyskać najlepsze rezultaty udziału w seminarium. Spodziewano się uzyskać informację na temat ścieżki kariery potencjalnych sędzin międzynarodowych i co CEV może zrobić, żeby pomóc sędzinom w osiągnięciu tego celu.

W seminarium uczestniczyło 47 kobiet z 25 krajów oraz dodatkowy gość z Afryki. Z otrzymanych opinii przed, podczas i po seminarium wydaje się, że organizacja seminarium dla kobiet przez CEV i FIVB idzie w dobrym kierunku. Uczestnicy zostali zobowiązani do kontynuowania tego procesu i współpracy z nowymi koleżankami, tak by mogły się one stać w przyszłości sędzinami międzynarodowymi.

W zabytkowym centrum Rzymu odbyła się uroczysta ceremonia otwarcia seminarium, której dokonali wspólnie Prezydent Europejskiej Konfederacji Siatkówki Pan Andre Mayer i Prezydent FIVB Jizhong Wei. Obaj podkreślili ogromne znaczenie organizacji tego Seminarium. Prezydent FIVB zapewnił uczestniczki seminarium o jego pełnym poparciu dla sędzin FIVB i życzył uczestnikom aktywnego dialogu podczas pracy w trakcie seminarium, co przyniesie konstruktywne wnioski dla wszystkich uczestników Seminarium. Prezydent CEV Andre Meyer również podkreślił znaczenie współpracy i komunikacji w zakresie pomocy FIVB i CEV do lepszego zrozumienia problemu. Pan Meyer dodatkowo podkreślił kluczową rolę, jaką odgrywają poszczególne Federacje Krajowe w rozwoju sędzin. Dzięki współpracy CEV i Afrykańskiej Federacji Siatkówki (CAVB) w Seminarium uczestniczyli zaproszeni goście: Prezes CAVB Dr Amr Elwani z Egiptu, Przewodniczący Komisji Sędziowskiej CAVB Hassan Ahmed Mohamed z Egiptu i pani Amele Noameshie Djatougbe z Togo, co znacznie podniosło rangę Seminarium.

W imieniu CEV i Komitetu Organizacyjnego słowo wstępu wygłosił Przewodniczący Europejskiej Komisji Sędziowskiej dr Jan Rek. Dr Rek przywitał przybyłych oficjeli Federacji Międzynarodowych oraz wszystkich uczestników Seminarium. Po przedstawieniu się, zostały zaprezentowane główne zagadnienia seminarium, a następnie zostały przedstawione sędziny międzynarodowe zaproszone na Seminarium: Zorica Bjelic z Serbii, Susanna Rodriguez z Hiszpanii, Karin Zachorcova z Czech i Andrea Haas z Austrii. Każdej z pań została przydzielona grupa, w których omawiane były różne problemy podczas poszczególnych sesji plenarnych. Poza prowadzeniem prac sesji grupowych, te 4 sędziny zostały poproszone o krótkie zaprezentowanie problemów, z którymi one napotkały się

podczas swojej kariery sędziowskiej. Zwrócono uwagę, że CEV w swoich planach na przyszłość musi zakładać rozwój procesu w okresie długofalowym wymagającym wiele cierpliwości i konsekwencji. Kolejni wykładowcy zostali zaprezentowani w następnym punkcie Seminarium, a byli to: dr Alberto Cei z Włoch i Jonas Personeni ze Szwajcarii. Następnie każda z uczestniczek Seminarium miała okazję zaprezentowania się, z jakiego kraju pochodzi, krótkiego opisu kariery sędziowskiej i ich pracy w Federacji (o ile taka występuje). Kończąc blok powitalny, dr Rek przedstawił harmonogram seminarium.

Prezentacje

Seminarium zostało podzielone na cztery typy prezentacji. Prezentacja wstępna zawierała szczegóły międzynarodowego spojrzenia na problem niskiej liczby kobiet w sędziowaniu siatkówki i siatkówki plażowej. Prelegent przedstawił, co zostało dotychczas zrobione dla kobiet w biznesie i w świecie sportu, w niektórych przypadkach szczegółowo opisał, jakie problemy zostały napotkane. Problemy te były bardzo zróżnicowane, co miało stanowić impuls do wspólnej pracy grupowej. Zaproszony gość Pan Cei przedstawił, jaki wpływ może mieć poczucie pewności siebie oraz umiejętność zarządzania stresem u kobiet.

Dr Rek rozpoczął sesję roboczą Seminarium prezentacją wstępną, przedstawiając zebrane fakty i dane liczbowe. Prezentacja miała na celu udokumentowanie faktu niskiej liczby sędzin w siatkówce i siatkówce plażowej na arenach krajowych i międzynarodowych. Przedstawiono statystyki danych z poszczególnych Federacji Krajowych i CEV. Statystyki wskazywały na różnicę ilości kobiet w sporcie, w siatkówce zarówno wśród zawodników jak i sędziów. Powstało pytanie, dlaczego kobiety nie uczestniczą w jednakowym stopniu w siatkówce?

W trakcie swojej prelekcji Pan Personeni przedstawił przegląd tego, co zostało w skali globalnej zrobione we wspieraniu kobiet. Począwszy od świata biznesu przedstawił rozwiązania prawne gwarantujące równouprawnienie kobiet. Ponadto przedstawiono również, co zostało osiągnięte w świecie sportu powołując się na osiągnięcia zaproszonych sędzin. Dodatkowo przedstawiono porównanie prac kobiet na stanowiskach trenerskich, gdzie również wskazano na niski procentu udziału kobiet w pełnieniu funkcji trenera.

Zorica Bjelic, sędzina międzynarodowa, mówiła o znaczeniu wsparcia ze strony rodziny. Przedstawiła swoje osobiste doświadczenia, problemy jakie spotkała w swojej karierze i ich rozwiązania. Podkreśliła również znaczenie wsparcia ze strony matki, ojca oraz partnera życiowego. Uczestnicy seminarium byli poruszeni opowieścią o tym, kiedy jej córka nie rozpoznała jej głosu po jej powrocie z turnieju. Pani Bjelic zachęcała kobiety do korzystania z pomocy profesjonalistów: psychologów i psychoterapeutów, aby rozwiązać problemy tego rodzaju.

Susanna Rodriguez, sędzina międzynarodowa, przedstawiła powody i motywację do rozpoczęcia kariery sędziowskiej i możliwości, jakie przed nią się otworzyły. Decydujące znaczenie dla udanej kariery, podkreśliła, ma wsparcie różnych komisji sędziowskich. Największym czynnikiem motywującym do kariery międzynarodowej, zdaniem Rodriguez, jest możliwość uczestniczenia w prestiżowych turniejach oraz równe szanse zarówno dla mężczyzn jak i kobiet.

Karin Zahorcova, pierwsza międzynarodowa sędzina w Europie, mówiła o wyzwaniu, jakim jest łączenie kariery sędziowskiej oraz pracy zawodowej. Jednym z największych wyzwań w karierze sędziowskiej jest odpowiednie zarządzanie i organizowanie czasu pracy i czasu wolnego być móc go poświęcić na siatkówkę. Dodatkowo, prócz bycia w ciągłym stresie związanym z walką o urlop, jeszcze większe napięcie stwarza rozprzestrzeniająca się wśród kolegów z pracy zazdrość.

Andrea Haas, delegat na międzynarodowe zawody piłki halowej i plażowej, rozpoczęła od ujawnienia stereotypów, jakie napotkała w trakcie swojej kariery. Haas podkreśliła, że sędziowanie w siatkówce nadal jest męską domeną, i że tylko kilka kobiet, które sędziują najwyższej rangi zawody stawia czoło stereotypowym uprzedzeniom. Dalszą prezentację poświęciła relacjom z Federacjami Krajowymi. Pozytywne wsparcie widoczne jest wśród wyższych władz, a negatywne ze strony władz lokalnych.

Dr Alberto Cei, zaproszony wykładowca, psycholog sportowy z uniwersytetu Tora Vergatga w Rzymie, przedstawił interesujące aspekty dotyczące pewności siebie i zarządzania stresem przez sędziny. Cei podkreślił znaczenie sędzin, które stwarzają pozytywne wzorce do naśladowania dla

chłopców i dziewcząt. Kobięce umiejętności pracy w zespole i dobre umiejętności komunikacyjne są wielką zaletą w porównaniu do mężczyzn. Możliwość zostania sędziną sprawia, że kobieta czuje się dobrze ze swoimi umiejętnościami, zdobywa szacunek, a w efekcie końcowym także pewność siebie. Ponadto, badanie, jakie Cei przeprowadził wśród kobiet i mężczyzn sportowców amatorów, zawodowych sportowców, mistrzów świata i menedżerów, wykazało, że nie ma istotnej różnicy między kobietami i mężczyznami, jeśli chodzi o radzenie sobie ze stresem. Podobne badania w dziedzinie pewności siebie pokazały inny obraz: kobiety wykazały niższą pewność siebie niż mężczyźni podczas wykonywania czynności zarezerwowanych tylko dla mężczyzn. Ze względu na wpływ społeczny, kobiety nie potrafią ocenić się pozytywnie za rzeczy, w których są dobre.

W dniu 12 marca 2010 r., omówiono rozmaite i odmienne definicje roli sędziów i możliwych konfliktów. Różne obrazy roli sędziego i postrzeganie siebie przez sędziego są związane z różnymi oczekiwaniami. Te różne oczekiwania mogą doprowadzić do wewnętrznych lub/i zewnętrznych konfliktów. Zazwyczaj oczekiwania co do roli sędziego są sprzeczne ze sobą i sprawiają, że trudno zaspokoić oczekiwania wszystkich. Jednym z największych wyzwań sędziego jest pogodzić oczekiwania rodziny, pracę i sędziowanie w jednym czasie.

Podsumowując, Jan Rek przedstawił wymagane kompetencje na sędziego międzynarodowego. Głównym zadaniem sędziego jest zagwarantowanie by gra przebiegała zgodnie z przepisami, bez zbędnego jej przerywania. Dlatego sędzia międzynarodowy musi zachować zdrowy rozsądek i czuć „ducha gry”. Sędzia międzynarodowy powinien być zawsze neutralny i nie poddawać się presji zespołów i publiczności. Jan Rek podkreślił również, że sędzia musi być uczciwy i mieć odwagę do podejmowania trudnych decyzji. Najlepsi sędziowie mają zdolność do radzenia sobie w krytycznych sytuacjach. W tym kontekście również wygląd jest ważny: jeśli sędzia nie wykreuje odpowiednio swojego wizerunku, ludzie nie będą akceptować jego decyzji.

Wyniki

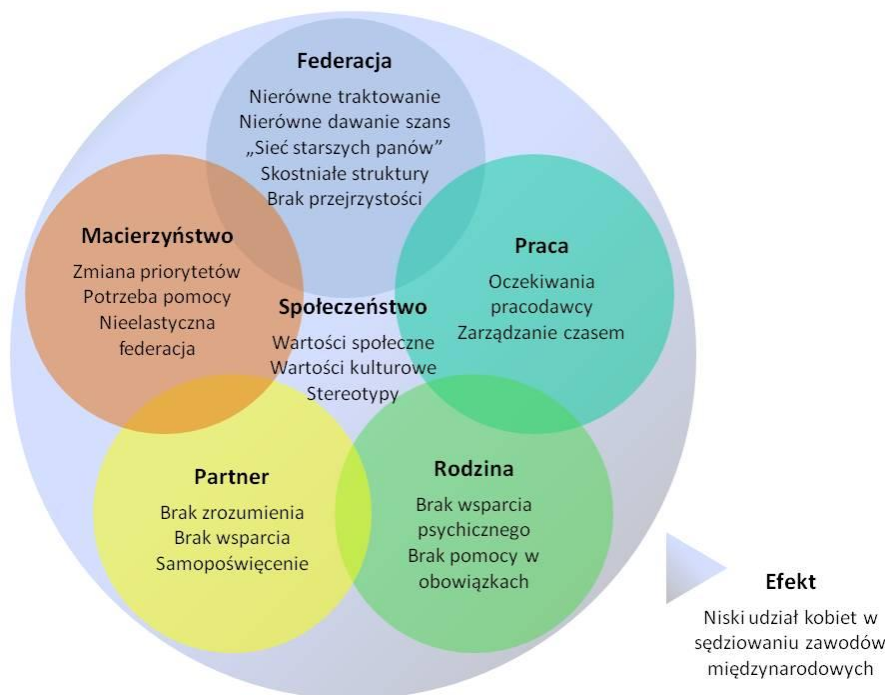
Zajęcia przeprowadzono zarówno w grupach jak i w formie sesji ogólnych. Sesje grupowe odbywały się w formie aktywnej dyskusji, dzielenia się doświadczeniami i omawiano na nich kwestie związane z problemami kobiet i sędziowaniem. Sesje te poprzedzały zajęcia ogólne. Seminarium składało się z trzech sesji grupowych. Każda sesja służyła zbadaniu, z jakimi barierami mogą spotykać się kobiety, kiedy stają się sędzinami międzynarodowymi np. kariera zawodowa, rodzina, Federacja Krajowa, znajomi, pewność siebie, konflikty ról i oczekiwane kompetencje. Poza poruszonymi głównymi tematami, w ramach dyskusji grupowych istniała możliwość przedyskutowania dowolnego tematu, wynikającego z dyskusji lub istotnych problemów nurtujących uczestniczki. Celem tych grup było identyfikowanie rzeczywistych problemów, jakie spotykają kobiety sędziowie międzynarodowi i co za tym idzie powodów obecnego niskiego odsetka kobiet na poziomie międzynarodowym. Każdą grupę tworzyło od dziesięciu do dwunastu kobiet a zidentyfikowane problemy były potem omawiane na sesji ogólnej.

Wszystkie wyniki i kluczowe punkty zostały podsumowane i wymienione poniżej:

- Sędziny są blokowane przez własne Federacje Krajowe,
- Sędziny nie mają takich samych szans na najwyższym szczeblu krajowym,
- Sędziny muszą spełniać wyższe wymagania,
- Kobiety muszą wybierać między pracą, rodziną i karierą sędziowską,
- Sędziny potrzebują przerwy na planowanie rodziny,
- Sędziny zmagają się z byciem z dala od swoich dzieci,
- Sędziny chcą być promowane, ale bez specjalnych względów z uwagi na płęć,
- Sędziny nie chcą specjalnych regulacji,
- Sędziny mają mniejszą pewność siebie,
- Młode kobiety sędziowie tracą motywację, ponieważ są bardziej samokrytyczne,
- Sędziny stają w obliczu silnych stereotypów.

Wszystkie dyskusje i prezentacje podczas seminarium w Rzymie 2010 były nagrywane a następnie analizowane i oceniane przez pana Personeni w pracy dyplomowej, jaką pisał na

Uniwersytecie w Bernie. Przyczyny i problemy zostały podsumowane w teoretyczny sposób, pokazujący poszczególne związki i wpływy. Ogólnie, wartości społeczne i ideologie kulturowe wpływają na wszystkie aspekty życia, a więc na wszystkie problematyczne obszary. Najsilniejsze powiązania i wpływy zostały wykryte w związku z problemami z Federacjami Krajowymi, sytuacją w pracy i planowaniem rodziny (rodzeniem dzieci). Więcej informacji można znaleźć w poniższym teoretycznym modelu:

Informacje zwrotne

Hélène Geldof (Holandia): „Jestem bardzo zadowolona mogąc być częścią tego międzynarodowego wydarzenia. Bardzo cenna była obecność prezydenta FIVB pana Wei. Jego entuzjazm i wsparcie jest bardzo ważne. Również zobowiązanie prezydenta CEV pana Meyera by przekonać Federacje Krajowe, ma kluczowe znaczenie. Bardzo pouczające było dla mnie spotkanie koleżanki Zorica Bjelic, Karin Zahorcova, Andrea Haas i Susana Rodriguez. To było bardzo pomocne, że mogły podzielić się z nami swoimi doświadczeniami. Fakt, że mieliśmy naszą pierwszą sędzinię w Europie w 1997 roku (niedawno) uświadomił mi, że my kobiety dopiero zaczynamy. Seminarium pomogło mi zrozumieć różnice między kulturami narodowymi. W Holandii droga dla sędzin jest otwarta (przynajmniej tak to odbieram).

Jednak jest to niezwykle, że na najwyższym poziomie w Holandii wszystkie sędziny (5 w sumie, w tym ja) nie mają dzieci. Jest to coś, nad czym trzeba pracować, w jaki sposób połączyć bycie sędzią z prowadzeniem życia rodzinnego. Historia Zorica Bjelic była więc bardzo interesująca. Inną ważną rzeczą jest to, że w Holandii istnieje więcej poziomów/lig w porównaniu z innymi krajami. Trudno jest więc kobietom stać się kandydatką na sędzinię międzynarodową w młodym wieku, zwłaszcza, że potrzebują przerwy na urodzenie dziecka. Bardzo podobała mi się międzynarodowa atmosfera i chciałabym bardzo podziękować CEV i włoskiej federacji za wspaniałą organizację”.

Karin Gustavsson (Szwecja): „Jednym z najbardziej interesujących slajdów prezentowanych podczas seminarium, był ten pokazujący jak stosunkowo wysoka liczba kobiet sędziuje na niższych poziomach, ale jak tylko poziom wzrasta — i idące za tym wymagania — liczba ta spada prawie do zera. Jest to, w mojej opinii, problemem równie ważny jak fakt, że tak mało kobiet robi krok do poziomu międzynarodowego. Można zwrócić uwagę Federacjom Krajowym na problem małej ilości kobiet na niskich szczeblach, ale sądząc po niektórych oświadczeniach, sporo Federacji Krajowych

potrzebuje pomocy w tej dziedzinie. Ja też zdaję sobie sprawę, że podczas weekendu można jedynie pobieżnie omówić pewne sprawy. Mogę mieć tylko nadzieję, że to nie jest jedyna okazja, ale że ta dyskusja będzie kontynuowana również przy innych okazjach”.

Dee Wauchope (Anglia): „Bardzo cieszę się z udziału w tym seminarium i myślę, że było to dla mnie bardzo wartościowe wydarzenie. Miło było móc przedyskutować problemy w tak szerokim gronie kobiet z różnych krajów i z różnymi doświadczeniami.

Moim zdaniem największą przeszkodą dla kobiet wydaje się być problem kulturowy, który jest często powiązany zarówno z kulturą społeczną jak i Federacją Krajową. W kwestii manewrowania między życiem rodzinnym, pracą i inną rolą, taką jak sędziowanie, kobiety są w stanie sobie z tym poradzić, za wyjątkiem czasu, jaki potrzebują poświęcić na urodzenie i wychowanie dziecka. Dla mnie najważniejszą kwestią jest by FIVB i CEV wystosowały jasne przesłanie do Federacji Krajowych, że dyskryminacja ze względu na płeć nie będzie tolerowana i powinny zostać powołane struktury w celu wspierania i promowania sędzin na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim”.

Kristina Pantelic (Bośnia i Hercegowina): „Muszę powiedzieć, że byłam bardzo miło zaskoczona otwartymi relacjami, po pierwsze, wśród nas wszystkich, sędzin, a po drugie resztą uczestników (wykładowców, przedstawicieli władz, gospodarzy, koordynatorów itp.). To było wspaniałe doświadczenie. Byłam zaszczyczona mogąc spotkać Prezydenta oraz innych przedstawicieli CEV i mając szansę wypowiedzieć kilka moich opinii i wniosków. Najważniejszą rzeczą, moim zdaniem, jest informacja o tym, jak FIVB i CEV chcą pomóc i promować sędziny, i teraz wiemy, że oni są po naszej stronie i oferują wszelką pomoc. Myślę, że to bardzo dobra informacja, która może przynieść efekty w najbliższej przyszłości. Jeżeli chodzi o limit wieku dot. kursu dla sędziów międzynarodowych, o którym rozmawialiśmy, mocno wierzę, że limit dla kobiet powinien być zmieniony na rok albo dwa lata, ponieważ pomoże to zwiększyć liczbę sędzin międzynarodowych w najbliższych latach, a następnie można go z powrotem zmienić do obecnego poziomu. Jedną rzeczą, która jest również bardzo ważna jest to, że głównym kryterium powinna być jakość, a nie ilość”.

Aleksandra Balandžić (Serbia): „To była prawdziwa przyjemność móc być jednym z uczestników pierwszego seminarium dla sędzin, które odbyło się w ubiegły weekend w Rzymie. Seminarium to dało nam wszystkim szansę na poznanie nowych ludzi, podzielenie się naszym doświadczeniem i zdobycie więcej informacji o działalności FIVB i CEV w celu zwiększenia ilości i jakości sędzin międzynarodowych. Mieliśmy okazję usłyszeć bardzo ciekawe historie z życia i sędziowania od czterech czołowych sędzin międzynarodowych i omówić różne problemy (praca grupowa), zadawać pytania i starać się znaleźć odpowiedzi i rozwiązania. Seminarium było dobrym miejscem dla nas wszystkich do zgromadzenia pozytywnej energii i sił, by kontynuować poprawę naszych umiejętności sędziowskich i wiedzy. To jest jedyny sposób, jeśli naprawdę chcemy, aby nasze marzenia się spełniły...do otrzymania szansy stania się sędziną międzynarodową. Po tym seminarium, moim skromnym zdaniem, jesteśmy o krok bliżej do realizacji tego marzenia. To jest początek bardzo długiej drogi, ale musimy być cierpliwi, że idea seminarium zostanie zrealizowana”.

Cristina Fortu (Rumunia): „Seminarium było dla nas doskonałą okazją, aby dowiedzieć się jak duże mamy wsparcie ze strony CEV i FIVB. Zagadnienia, które poruszaliśmy były bardzo interesujące. Bardzo ważne było móc wysłuchać czterech najlepszych sędziów i korzystać z ich doświadczeń. Jestem przekonana, że wszystkie Federacje Krajowe zaczną promować sędziny. Wiem, że jest to bardzo długi proces i mam nadzieję, że mogę coś zrobić, aby zmienić naszą sytuację w Rumunii. Seminarium to jest początek i być może inne kraje zrobią coś w tym stylu. Jest to bardzo ważne dla nas, aby spotkać się i podzielić się naszymi doświadczeniami”.

Hilde Pierco (Belgia): „Było mi bardzo miło spotkać tak wiele młodych sędzin podczas seminarium w Rzymie, zwłaszcza, że w Belgii każdy musi pełnić obowiązki sędziego co najmniej przez 10 do 15 lat zanim osiągnie najwyższy poziom. To było bardzo pouczające doświadczenie. Ciekawie było usłyszeć, że wielu z nas musi zmierzać się z takimi samymi uprzedzeniami. Wymiana

pomysłów i doświadczeń to zawsze bardzo ciekawy i wzbogacający proces. Poruszane tematy i kwestie były potwierdzeniem i/lub poszerzeniem własnego doświadczenia. Tego rodzaju spotkania z pewnością muszą być powtórzone, aby zapoczątkować zmiany sposobu myślenia lokalnych federacji”.

Podsumowanie

Tuż przed zamknięciem seminarium uczestnicy otrzymali dane kontaktowe do pana Jonasa Personeni (a także FIVB, CEV i Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej CEV), który zbierał opinie po zakończonym seminarium. W sumie 37 uczestniczek wysłało odpowiedź, co było bardzo pozytywne. Podsumowanie pokazało, że seminarium zakończyło się sukcesem. Dla 56% uczestników bardzo ważna była i niewątpliwie wywarła duży wpływ, obecność prezydentów FIVB i CEV oraz deklarowane przez nich wsparcie. Jedna trzecia uczestników uznała wymianę doświadczeń wśród koleżanek jako bardzo ważną część seminarium. Podobne wnioski przedstawiły dzielące się swoimi doświadczeniami czołowe sędziny. Co dziesiąta uczestniczka ceniła dyskusję o tym, jak połączyć macierzyństwo i karierę sędziowską.

Połowa z tych odpowiedzi zawierała opinie na temat Federacji Krajowych, siedem było pozytywnych a dwanaście negatywnych. Seminarium dało możliwość porównania wsparcia udzielanego przez Federacje Krajowe i innych możliwości oferowanych kobietom w różnych krajach. Podkreślano, że wymagana jest lepsza komunikacja między CEV i Federacjami Krajowymi, ale również między Federacjami Krajowymi, komisjami i sędziami. Ponadto, potrzebne są działania ze strony CEV mające na celu zlikwidowanie i zapobieganie dyskryminacji w niektórych krajach.

Większość odpowiedzi dotyczących prac grupowych miała pozytywny wydźwięk, ale dostrzeżono jeszcze miejsca do poprawy: czas na dyskusję mógłby być dłuższy, dyskusje powinny być prowadzone pod większą kontrolą, gdyż czasem odchodzono od głównego wątku.

Seminarium otrzymało pozytywny oddźwięk od krajowych i międzynarodowych organizacji. Jest dość prawdopodobne, że tego typu seminarium będzie organizowane przez inne konfederacje kontynentalne, jak również inne Międzynarodowe Federacje Sportowe.

Część B – Ankieta 2011

Wstęp

W 2009 roku Jonas Personeni w ramach swoich studiów w Instytucie Nauk Sportowych Uniwersytetu w Bernie rozpoczął projekt naukowy pod nazwą: „Niewielkie zaangażowanie sędzin piłki siatkowej i plażowej na poziomie międzynarodowym — jakościowe i ilościowe badanie powodów niskiej reprezentacji kobiet”. Prof. Roland Seiler, światowej sławy psycholog sportu mógł nadzorować, wspierać oraz dostarczać cennych sugestii. Ze znacznym poparciem oraz w ścisłej współpracy z CEV, głównym celem pracy było przeprowadzenie ankiety wśród sędzin w celu zidentyfikowania problemu. Wyniki zostały dokładnie przeanalizowane przez CEV i zostaną podjęte odpowiednie kroki w celu wypracowania równych szans dla kobiet i mężczyzn.

Sprawiedliwość w odniesieniu do płci, często oznaczająca równouprawnienie, ma na celu równość pomiędzy płciami (zarówno w znaczeniu biologicznym jak i społeczno-kulturowym). Równouprawnienie pomiędzy kobietami i mężczyznami istnieje wtedy, kiedy obie płcie są w stanie równo dzielić władzę i wpływ. Od niedawna równouprawnienie jest ważnym zadaniem w świecie sporu. Kluczowym „graczem” w świecie sporu, jeśli chodzi o równość płci, jest Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Wraz z powstaniem Karty Praw Olimpijskich główne założenia i prawa zostały ustanowione, włączając w to artykuł zapewniający równouprawnienie. Piłka siatkowa i plażowa są wśród najpopularniejszych dyscyplin sportowych. Piłka siatkowa ma dynamiczną historię z silnym rozwojem i poparciem uczestnictwa kobiet. W siatkówce zaangażowanie kobiet i mężczyzn jako aktywnych graczy jest prawie równe. Jednakże silne zaangażowanie kobiet nie odzwierciedla się w sędziowaniu. A równouprawnienie jest nie tylko ważne w zawodach piłki siatkowej i plażowej, ale również w sferze sędziowskiej. Tylko kilka sędzin można odnaleźć w halach sportowych na poziomie międzynarodowym. W grupie aktywnych sędziów powołanych do przewodniczenia najwyższym międzynarodowym zawodom w Europie jest 94% mężczyzn i tylko 6% kobiet. Dlatego zaangażowanie kobiet jest znacząco niższe niż ich uczestnictwo jako atletek. Zaobserwowanie tego fenomenu było kamieniem węgielnym końcowej tezy Personeniego. Głównym pytaniem całego badania było: Jakie są obecnie powody tak niskiej reprezentacji sędzin w piłce siatkowej i plażowej na międzynarodowym poziomie?

Intensywne poszukiwania literatury pokazało, że w tej dziedzinie nie zostało przeprowadzone dotąd żadne badanie. Dlatego ukazało się nowe, niezbadane pole do badań. Jako niezbadane pole do badań bez dostępnej teorii na ten temat, pojawiła się potrzeba skonstruowania i rozwinięcia takowej. W związku z tym podstawowa teoria posłużyła jako metoda do zaczerpnienia i rozwinięcia teoretycznej struktury badania. We współpracy z CEV, Seminarium dla Sędzin 2010 w Rzymie służyło jako podstawowe źródło danych do sformułowania teorii. Drugim krokiem było przeanalizowanie statystyczne problemów zgłaszanych przez kobiety w osiągnięciu poziomu sędziego międzynarodowego. W związku z tym przepytano sędziny z aż 55 Federacji Krajowych zrzeszonych w CEV. Zdecydowano skupić się na kobietach sędziujących na najwyższych poziomach krajowych, a więc te o krok od poziomu międzynarodowego. Dzięki pomocy centrali CEV wysłano formularze zgłoszeniowe do wszystkich 55 zrzeszonych Federacji Krajowych w celu zarejestrowania wszystkich aktywnych sędzin na najwyższym krajowym poziomie. Z pięćdziesięciu pięciu, 35 formularzy zostało zgłoszonych w terminie rejestrując aktywne sędziny piłki siatkowej i/lub plażowej.

Ankieta

Dla potrzeb pracy naukowej konieczne było skonstruowanie i przeprowadzenie ankiety internetowej. Konstrukcja oparta jest na danych pozyskanych na Seminarium w Rzymie 2010 (zob. część A). Aby zaspokoić wymogi językowe tego międzynarodowego badania, ankieta przygotowana była w języku angielskim, a sformułowania uproszczone tak, aby były przystępne dla respondentek z ograniczonymi umiejętnościami językowymi. Ankieta składała się z jedenastu stron, włączając wstęp i ostatnią stronę, i zawierała 80 pytań. Przewidywany czas na rozwiązanie wynosił 20–25 minut. Zwięzłość i jasność ankiety były ważne, ponieważ uczestniczki przepytywane były w swoim wolnym czasie i tyle z nich ile tylko mogło, powinno wziąć udział i odpowiedzieć na pytania.

Ankieta składa się z trzech części. Pierwsza część zawiera wstęp i pierwszy zestaw pytań dotyczących sytuacji socjodemograficznej. Środkowa część zorganizowana jest wokół kluczowych tematów takich jak FK, partner, rodzina, praca, macierzyństwo, społeczeństwo. Część ta zawierała pytania potrzebne do znalezienia odpowiedzi na główne pytania stawiane w badaniu. Trzecia część wymagała uszeregowania występujących problemów w celu sprawdzenia ile kobiet zostało nimi dotkniętych. Co więcej, ostatnia część pozwoliła zasugerować kilka możliwych rozwiązań. Instytut Nauk Sportowych Uniwersytetu w Bernie oferuje możliwość opracowania ankiety internetowej z platformą LimeSurvey. Dzięki temu rozwiązaniu kobiety były w stanie wypełnić ankiety niezależnie od lokalizacji i czasu. Badanie przeprowadzone było w przeciągu trzech tygodni, od 1 lutego 2011 do 21 lutego 2011. Aby uzyskać szeroki oddźwięk, centrala CEV wysłała oficjalne zaproszenie. Pod koniec czasu przeznaczanego na przeprowadzenie ankiety zebrane dane musiały zostać uporządkowane. Niekompletne lub podwójne wpisy zostały wyeliminowane, co dało 113 odpowiedzi, a więc dość dobry procent odpowiedzi — 62,8%.

Próba składała się ze 113 respondentek z 32 różnych Federacji Krajowych. Średnia wieku uczestniczek to 33,2 lata; najmłodsza uczestniczka była w wieku lat 20, najstarsza — 55. Większość (83%) była poniżej limitu wieku IRCC, podczas gdy tylko 17 % było powyżej czterdziestego pierwszego roku życia, a więc niespełniających niezbędnych warunków. Dla kobiet uprawnionych do międzynarodowej kariery chęć wzięcia udziału w kursie dla kandydatów na sędziów międzynarodowych wynosił do 90% dla tych w wieku 20–30 lat, oraz 80% dla 30–41 lat. Dlatego można powiedzieć, że zainteresowanie karierą międzynarodową wśród sędzin jest bardzo wysokie. Znaczna większość 78,76% respondentek była aktywnymi sędzinami piłki halowej, podczas gdy pozostała część była aktywna w siatkówce plażowej. Trzy czwarte kobiet sędziujących na najwyższym krajowym poziomie robiło to przez okres 1–5 lat. 20% okazało się być bardziej doświadczonymi, sędziując na najwyższych poziomach od 6–10 lat. Jedynie poniżej 5% respondentek ma ponad 10-letnie doświadczenie.

70%, a więc większość zapytanych żyje w związku, podczas gdy 30% nie ma partnera. Z kolei, tylko 25% biorących udział w badaniu posiada dzieci. Dane te pokazują sytuację rodzinną sędzin pracujących na najwyższym krajowym poziomie. Szczegółowe wyniki badania zaprezentowane są w następnym rozdziale tej części.

Wyniki

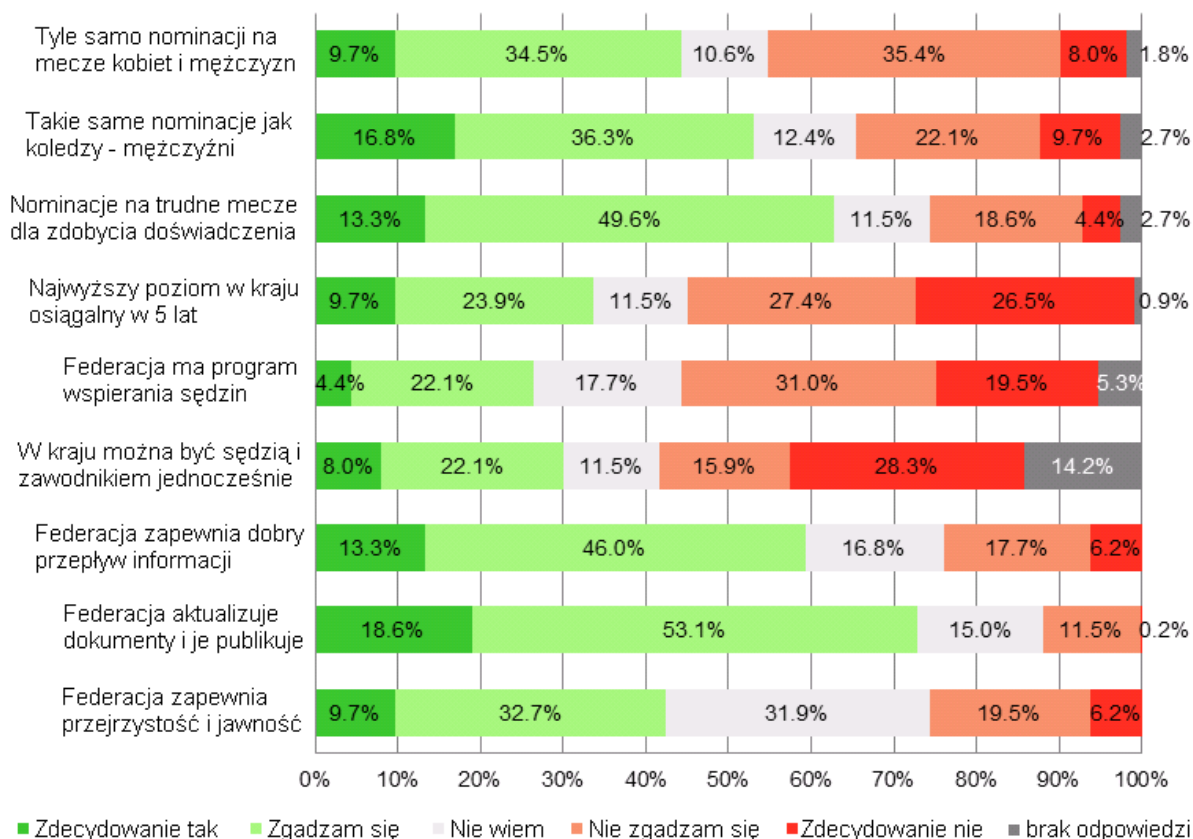
Federacja Krajowa

Analiza dotycząca Federacji Krajowej (FK) pokazuje różne wyniki. Wyniki dotyczące szans i możliwości oferowanych przez FK pokazują równomierne rozmieszczenie. Podczas, gdy 44,2% otrzymuje takie same przydziały na obie płci, inne 43,4% respondentek dostaje znacznie więcej żeńskich niż męskich meczów. 53,1% sędzin dostają takie same szanse i możliwości co sędziowie, jednak w jednej trzeciej przypadków kobiety nie mają takich samych możliwości. Więcej kobiet, dokładnie 62,9%, jest powoływanych do dobrych meczów w celu zdobycia doświadczenia. Tylko 18,6% kobiet nie zgadza się, 4,4% stanowczo się nie zgadza, co oznacza, że nie dostają dobrych meczów.

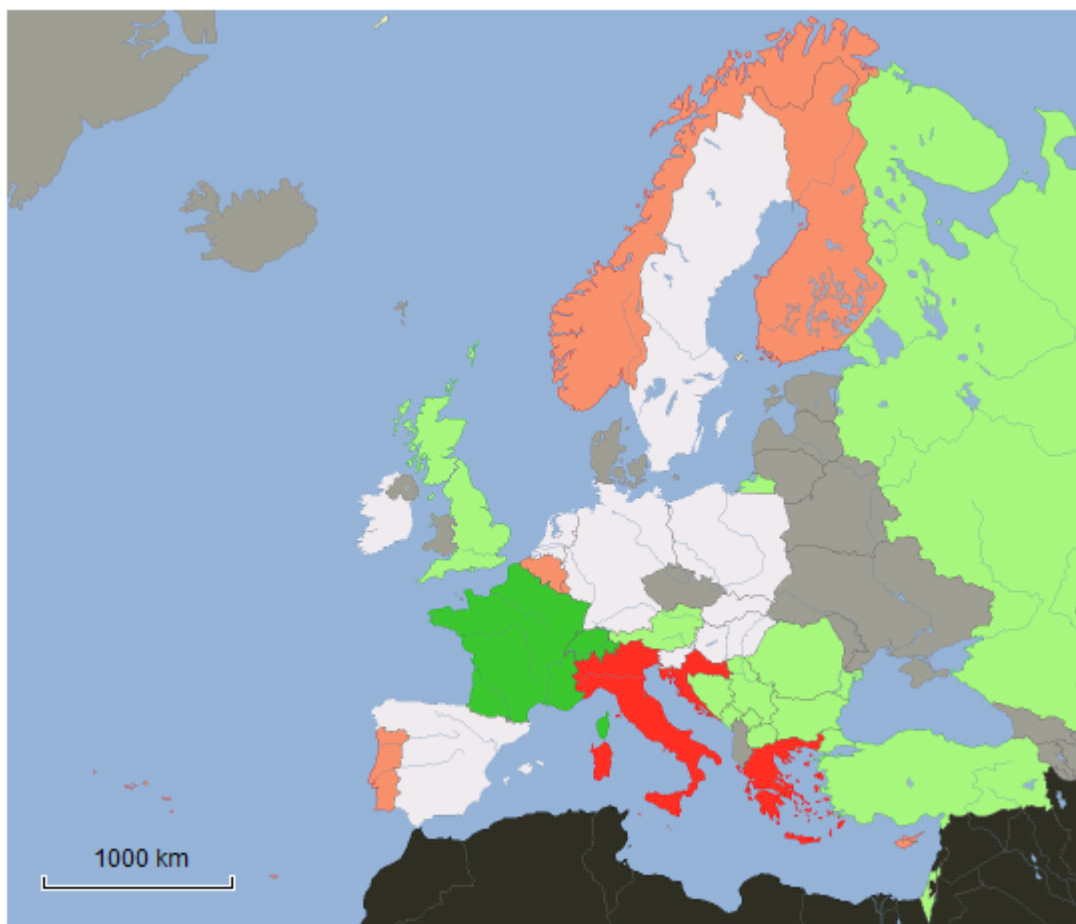
Bardziej negatywny wynik widać w obszarze strukturalnym krajowej federacji. 26,5% kobiet stanowczo się nie zgadza, a 27,4% nie zgadza się z faktem, że najwyższe krajowe poziomy dostępne są w przeciągu 5 lat (to daje razem większość 53,9%). Tylko jedna trzecia uczestniczek twierdzi, że możliwe jest osiągnięcie „szczytu” w przeciągu 5 lat. Więcej niż połowa kobiet również twierdzi, że ich krajowa federacja nie ma pomysłu lub programu do promowania sędzin. Jedynie mniejszość 26,5% widzi jakieś strategiczne planowanie ze strony FK w celu promowania kobiet. Zaskakujące, że tylko 30% respondentek deklaruje, że ich FK pozwala na sędziowanie i granie w tym samym czasie. 50% jest zmuszana przez FK do wyboru tylko jednej kariery gracza lub sędziego.

Okazało się, że FK dobrze zarządzają informacjami. Prawie 60% uczestniczek chwali swoje FK za dobry przepływ informacji, podczas gdy 25% sędzin nie jest tym zachwycona. Jednak znaczna większość, bo 71,7% wierzy, że ich FK jest dobrze poinformowana i dostarcza prawidłowych informacji. Tylko 11,7% respondentek jest sceptycznie nastawionych do jakości informacji

otrzymywanych od FK. W obszarze komunikacji 31.9% jest niezdecydowanych co do jasności przekazu. Dodając do tego 25,7% kobiet, które deklarują brak jasności przekazu, większość wyraża potrzebę poprawy tego obszaru. 42,4% sędzin jest zadowolonych z komunikacji z FK. Dokładne wyniki znajdują się na poniższym diagramie.

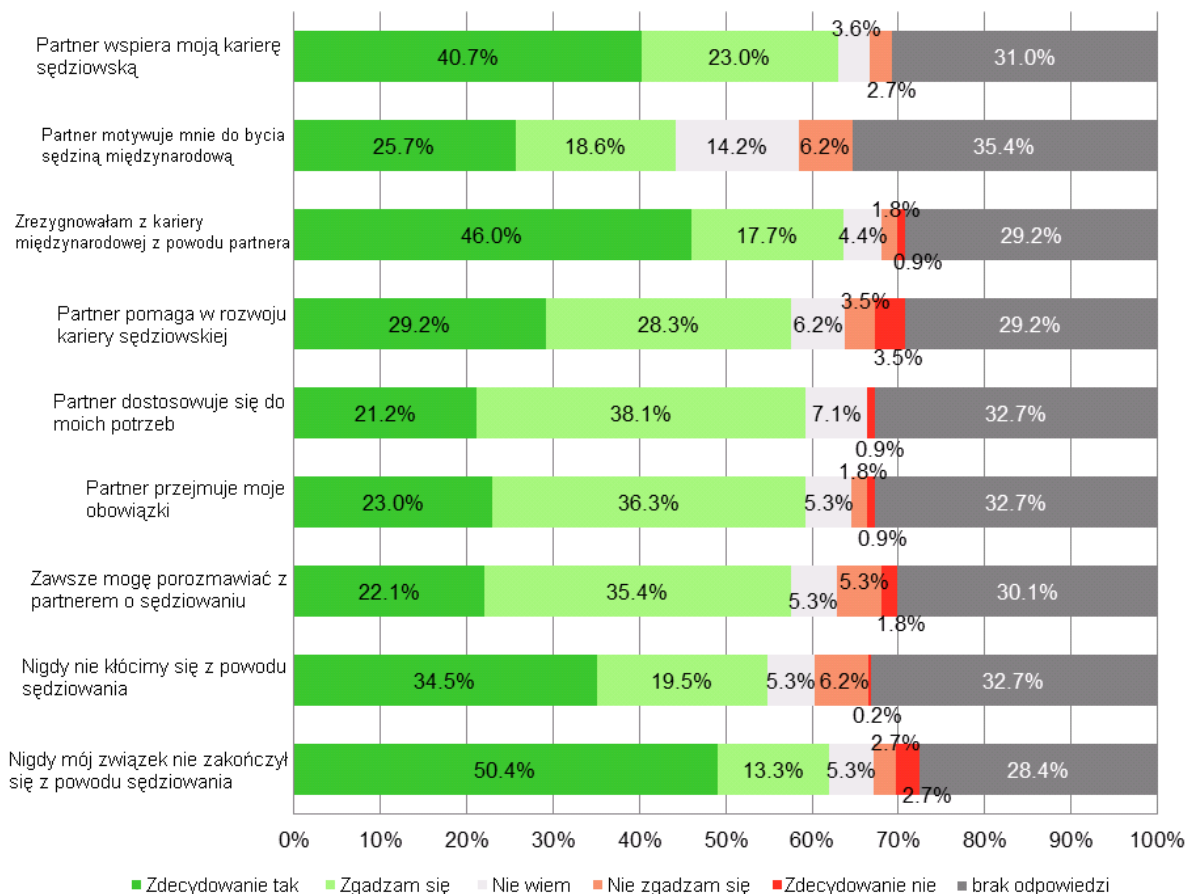
Blizsza analiza wyników badania pokazuje różne wyniki dla różnych Federacji Krajowych. Indywidualne wyniki zostały pozyskane poprzez dogłębną analizę i ewaluację wyróżniającą poszczególną FK. Federacje Krajowe Chorwacji, Grecji i Włoch uzyskały najgorsze wyniki. Sędziny cierpią tam na nierówne szanse, brak wsparcia, rozwlekłe procedury, złe informacje i niejasne decyzje. Nieznacznie lepiej, ale wciąż negatywne były wyniki w Belgii, na Cyprze, Finlandii, Luksemburgu, Norwegii i Portugalii. Pierwsze trzy wymienione FK były pozytywnie ocenione, jeśli chodzi o komunikację, podczas gdy pozostałe okazały się niesatysfakcjonujące we wszystkich obszarach. Wiele FK plasuje się pośrodku z pozytywnymi, negatywnymi, jak również neutralnymi wynikami. Są między nimi Niemcy, Węgry, Irlandia, Holandia, Polska, Słowacja, Słowenia Hiszpania i Szwecja. Nawet w tych krajach jest jeszcze wiele do poprawienia. Pozytywnym elementem było to, że większość z 12 Federacji otrzymała dość pozytywne opinie, co oznacza, że sędziny doceniają ich działania. Federacje Krajowe z pozytywnymi wynikami to: Austria, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Anglia, Izrael, Malta, Czarnogóra, Rumunia, Rosja, Szkocja, Serbia i Turcja. Na końcu Francja i Szwajcaria okazały się być najlepiej ocenionymi przez uczestniczki otrzymując pozytywne odpowiedzi na 7 lub więcej pytań. Jedynym negatywnym punktem Francji jest długi czas przechodzenia przez kolejne szczeble, a w Szwajcarii powinien być wdrożony program promocji kobiet. Poniższa mapa obrazuje wyniki uzyskane przez poszczególne Federacje Krajowe.

■ B. dobrze ■ Dobrze ■ Tak sobie ■ Źle ■ B. źle ■ Brak odpowiedzi ■ Kraje poza CEV

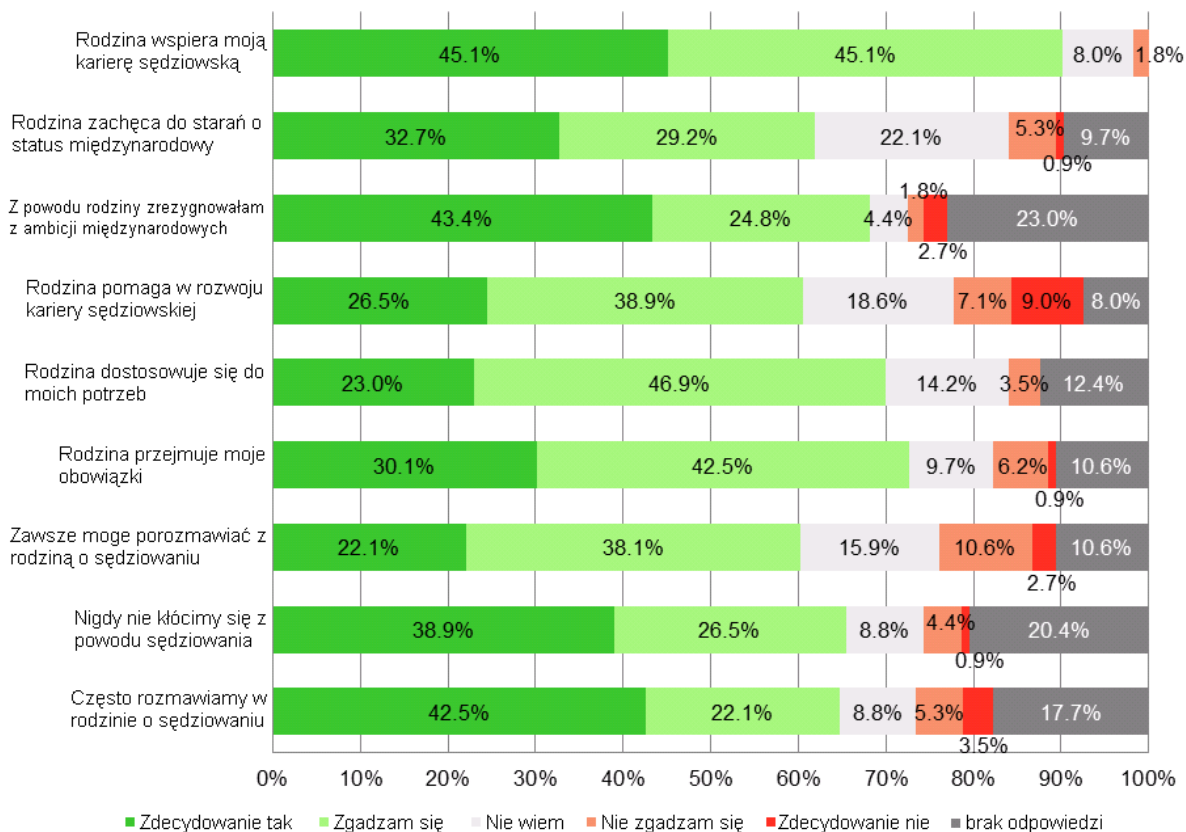
Partner

Wyniki pokazują, że zdecydowana większość sędzin może liczyć na wsparcie ze strony swoich partnerów w karierze sędziowskiej. Nie uwzględniając 31% kobiet, które nie są w związku albo nie odpowiedziały na pytanie, tylko 2,7%, to jest 3 osoby, nie mogą w tym względzie liczyć na swojego partnera. Co więcej, tylko 6,2% kobiet biorących udział w badaniu nie jest motywowanych do rozwijania kariery międzynarodowej przez swoich partnerów. Co najmniej 44,3% kobiet ma partnerów, którzy motywują je do kontynuacji kariery międzynarodowej. Spośród 113 respondentek, 3 kobiety zrezygnowały z kariery międzynarodowej ze względu na swoich partnerów, co stanowi 2,7% badanych. W osiągnięciu aspiracji sędziowskich 29,2% respondentek może liczyć na duże wsparcie ze strony partnera, a 28,3% co najmniej na pomoc. Tylko 7% kobiet nie otrzymuje żadnej pomocy od swoich partnerów w osiągnięciu swoich celów, podczas gdy 29,2% nie ma partnera. Z analizy danych wynika, że kobiety nieotrzymujące pomocy od partnerów znajdują się w zdecydowanej mniejszości. Podobne odpowiedzi otrzymano na pytania o dostosowanie się partnerów do potrzeb kobiet chcących kontynuować karierę sędziowską i o wypełnianie obowiązków kobiet przez partnerów w czasie, kiedy one sędziują. Większość może liczyć na swoich partnerów jeżeli chodzi o rozmowę na temat spraw dotyczących sędziowania. Tylko 7,2% kobiet nie może rozmawiać ze swoimi partnerami na ten temat, a jeszcze mniej (6,4%) często kłóci się z partnerem z powodu swojej kariery sędziowskiej. 5,2% sędzin biorących udział w badaniu musiało zakończyć związek ze względu na swoją karierę sędziowską, co daje liczbę 6 kobiet. Szczegółowe wyniki relacji z partnerem można znaleźć na poniższym wykresie.

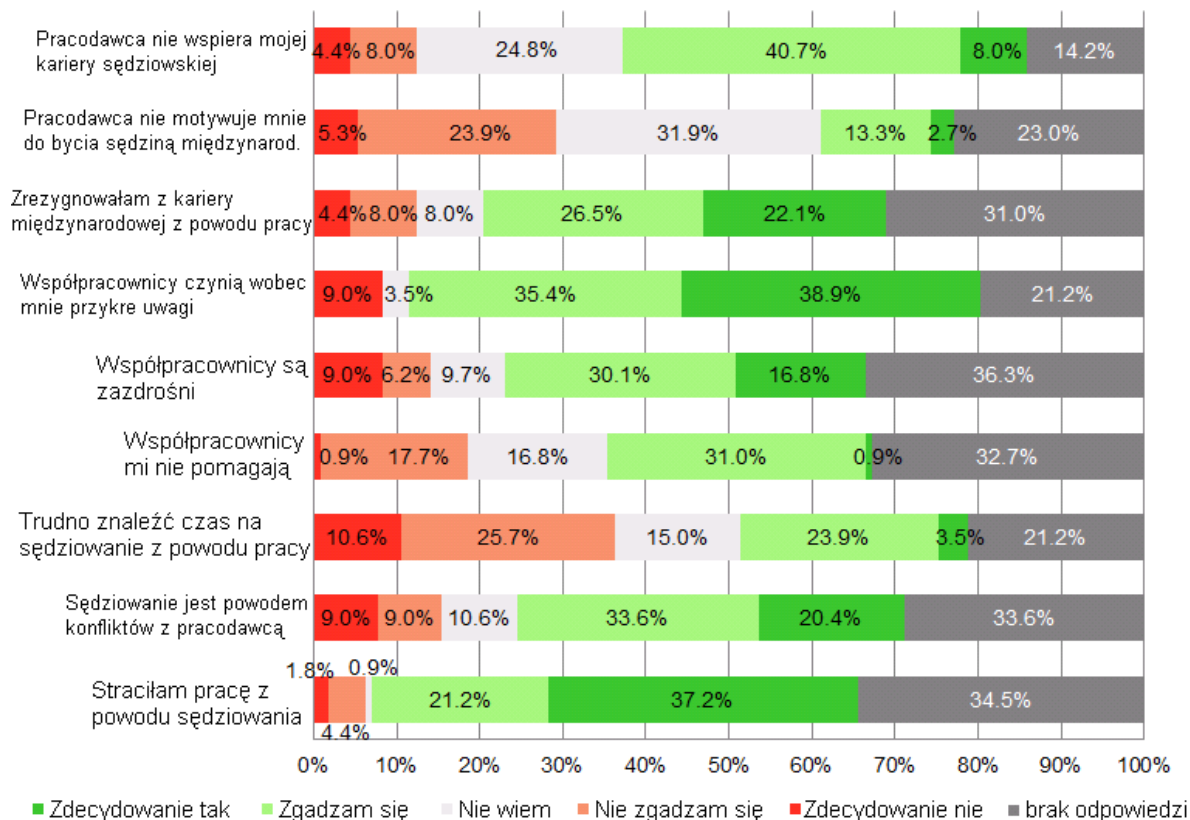
Rodzina

Jak pokazują wyniki badania, rodzina jest źródłem wielkiego wsparcia dla sędzin. W sumie 90,2% kobiet ma rodziny, które wspierają je w karierze sędziowskiej. Tylko 1,8% respondentek wskazało, że nie ma wsparcia ze strony swojej rodziny. Motywowanych do osiągnięcia kariery międzynarodowej przez swoje rodziny jest 29,2% sędzin, a 32,7% jest nawet silnie motywowanych. Tylko 2,7% kobiet jest silnie zniechęcanych przez swoje rodziny, kiedy kolejne 1,8% respondentek nie jest motywowanych przez swoich bliskich. Wśród uczestniczek badania 4,5% zrezygnowało z kariery międzynarodowej ze względu na swoje rodziny. Podczas gdy 4,4% jest niezdecydowanych, 23% respondentek nie odpowiedziało na to pytanie. Pozostawionymi samym sobie i pozbawionymi wsparcia rodziny w osiaganiu aspiracji sędziowskich czuje się 16,1% badanych. Jednak znowu większość rodzin (69,9%) dostosowuje się do potrzeb sędzin w celu umożliwienia im rozwoju ich karier. W podobnym stopniu kobiety mogą liczyć na swoich bliskich, w kwestii zastępowania w przypisanych im obowiązkach, kiedy są z dala od domu gdy sędziują. Jednakże 13,3% kobiet wskazuje, że nie może rozmawiać z rodziną o sprawach dotyczących sędziowania. Także 5,3% respondentek często kłóci się z członkami swoich rodzin w związku z ich karierą sędziowską, co jednak stanowi zdecydowaną mniejszość. Większość kobiet może rozmawiać ze swoimi rodzinami o sprawach dotyczących sędziowania i rzadko kłóci się z powodu swojej kariery. 3,5% nigdy nie rozmawia ze swoimi rodzinami o tych sprawach z powodu sporów dotyczących ich kariery sędziowskiej, kolejne 5,3% rzadko rozmawia ze swoimi rodzinami z tego samego powodu. Poniższe wykresy pokazują szczegółowo wszystkie liczby i pozwalają na większy wgląd w wyniki badania.

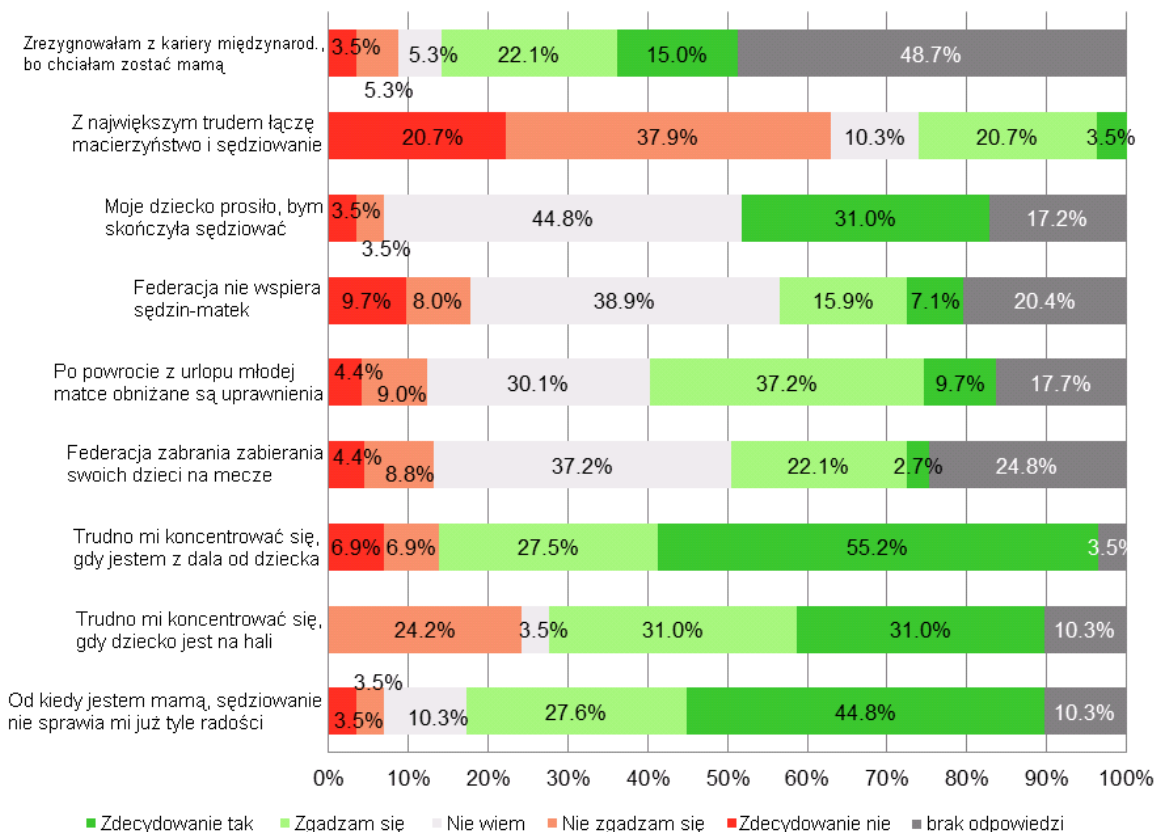
Praca

Jak pokazano na poniższych wykresach prawie połowa sędzin biorących udział w badaniu wskazała, że może liczyć na wsparcie swojego pracodawcy. Jedna czwarta kobiet powiedziała, że nie jest pewna, czy może liczyć na wsparcie pracodawcy, czy też nie. W 8% przypadków pracodawcy nie wspierają kariery sędziowskich kobiet, a w przypadku 4,4% kobiet pracodawcy nie okazują żadnego wsparcia. Najwięcej, bo 31,9% respondentek nie jest w stanie określić, czy pracodawca motywuje je do kariery międzynarodowej. Dla 29,2% kobiet jest jasne, że nie są w żaden sposób motywowane przez swoich pracodawców, podczas gdy 16% ma pracodawców motywujących do rozwijania kariery międzynarodowej. Dla 4,4% respondentek zawód był zasadniczym powodem rezygnacji z kariery międzynarodowej, podczas gdy kolejne 8% wskazało, że praca była główną przeszkodą, z powodu której nie zostały sędzinami międzynarodowymi. Dlatego też osiem sędzin zrezygnowało z kariery międzynarodowej w związku ze swoją pracą. Prawie trzy czwarte respondentek pracuje w przyjaznej atmosferze, podczas gdy 9% musi radzić sobie z negatywnymi komentarzami z powodu kariery sędziowskiej. Te negatywne postawy uzewnętrzniają się również w zazdrości współpracowników, z którą miało do czynienia 15,2% badanych. Jednakże jedna trzecia respondentek otrzymała pomoc ze strony kolegów z pracy w wypełnianiu obowiązków podczas ich nieobecności związanej z sędziowaniem, kiedy kolejna jedna trzecia otrzymała tylko drobną pomoc albo w ogóle jej nie otrzymała. Największym problemem w pracy jest otrzymanie urlopu potrzebnego do sędziowania, ma z tym problem ponad jedna trzecia respondentek. Jedynie trochę ponad jedna czwarta sędzin nie doświadcza problemów związanych z pracą. Otrzymanie urlopu w pracy jest także głównym powodem sporów z pracodawcą, z którymi często ma do czynienia 18% respondentek. Jednakże ponad połowa kobiet nie kłóci się często ze swoim pracodawcą w tym względzie. Także większość kobiet nigdy nie doświadczyła poważnych problemów w pracy, za wyjątkiem 6,2% kobiet. Te 6,2% wskazało, że straciły pracę ze względu na karierę sędziowską.

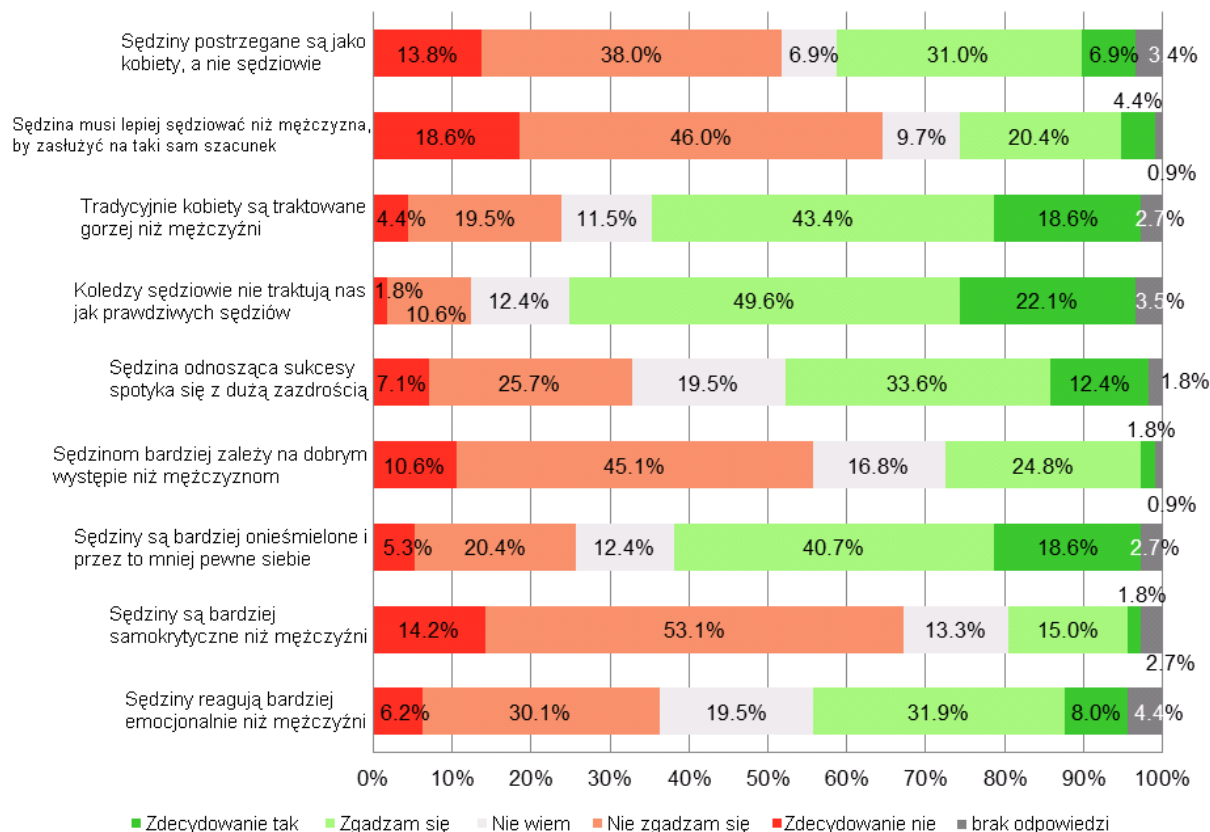
Macierzyństwo

Ogólnie rzecz biorąc macierzyństwo nie jest zasadniczym problemem sędzin. Mniej niż 10% kobiet zrezygnowało z kariery międzynarodowej, aby zostać matką. Dla 37% zostanie matką nie jest powodem do rezygnacji z kariery międzynarodowej. Jednakże najwięcej, bo aż 48,7% uczestniczek nie odpowiedziało na to pytanie. Dla większości matek (58,6%) połączenie macierzyństwa i kariery sędziowskiej jest największym wyzwaniem. Niemniej jednak jedna czwarta respondentek wskazała, że radzi sobie dobrze z podwójnym ciężarem i nie postrzega tego jako największego wyzwania. Jednakże 7% sędzin wskazuje, że ich dzieci mają więcej problemów z radzeniem sobie z podwójnym ciężarem i prosiły je o rezygnację z sędziowania. Kolejne 44,8% nie potrafiło odpowiedzieć na pytanie, czy ich dzieci mają problem w związku z ich karierą sędziowską, czy też nie. Generalnie sędziny nie są przekonane o wsparciu FK dla matek (30,1–38,9%). FK są źródłem problemu w 13–18% przypadków, nie okazując żadnego wsparcia dla kobiet mających zobowiązania macierzyńskie, nie pozwalając matkom na powrót na tych samych warunkach po ciąży i nie pozwalając na przyprawianie dzieci na zawody. Co interesujące, mniej matek ma problemy z koncentracją, kiedy jest z dala od swoich dzieci (13,8%), niż gdy dziecko jest w hali sportowej (24,2%). Dla zdecydowanej większości kobiet (82,7%) nie jest problemem koncentracja, kiedy są z dala od dzieci. Także prawie trzy czwarte matek odczuwa taką samą przyjemność z sędziowania jak przed porodem. Tylko dla niewielkiej liczby kobiet (7%) sędziowanie stało się mniej przyjemne, gdy zostały matkami.

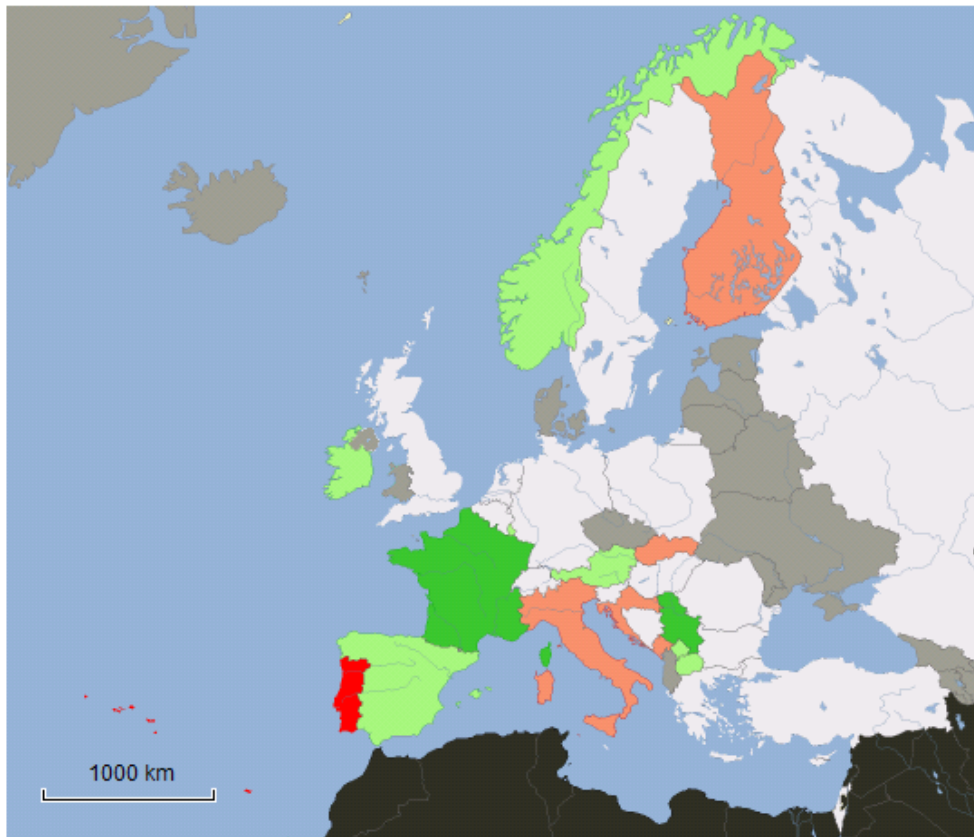

Spółeczeństwo

Według ponad połowy respondentek biorących udział w badaniu, kobiety są postrzegane jako kobiety, a nie jako sędziowie. Tylko 37,9% czuje się respektowanych jako sędziowie, pomimo ich płci. Jednakże, tylko jedna czwarta kobiet czuje się traktowana w taki sam sposób jak mężczyźni, jeżeli chodzi o uzyskanie szacunku jako sędzia. Zdecydowana większość (64,6%) wskazała, że musi dłużej udowodniać i ociągnąć więcej, aby uzyskać taki sam szacunek, jak koledzy — mężczyźni. Także, jedna czwarta sędzin czuje się gorzej oceniana niż mężczyźni w swojej kulturze. Niemniej jednak, kulturowo, kobiety są oceniane w taki sam sposób jak mężczyźni według większości uczestniczek badania (62%). Najlepiej zachowują się sędziowie mężczyźni, którzy szanują koleżanki sędziny jako sędziów, co potwierdza większość kobiet (71,7%). Tylko 12,4% respondentek czuje się nieszanowana przez kolegów sędziów ze względu na swoją płć. Także jedna trzecia kobiet wskazała, że miała do czynienia z zazdrością pośród grona sędziowskiego w związku z własnymi sukcesami, podczas gdy najwięcej badanych (46%) nie miała do czynienia z takimi zachowaniami. Jeżeli chodzi o zainteresowanie dobrym wykonywaniem swoich obowiązków, ponad połowa sędzin uważa, że jest bardziej zaangażowana niż ich koledzy sędziowie. Jedna czwarta respondentek zgodnie twierdzi, że jest bardziej zastraszana przez drużyny, niż mężczyźni, podczas gdy większość (blisko 60%) wierzy, że radzi sobie z drużynami tak samo dobrze, jak sędziowie mężczyźni. W porównaniu do mężczyzn zdecydowana większość kobiet (67,3%) wierzy, że jest bardziej samokrytyczna i w związku z tym odczuwa silniejszą presję. Około jedna trzecia respondentek wierzy, że reaguje bardziej emocjonalnie na krytykę niż koledzy sędziowie, podczas gdy kolejna jedna trzecia nie zgadza się z takim stanowiskiem. Szczegółowe wyniki pokazane są na poniższym wykresie.

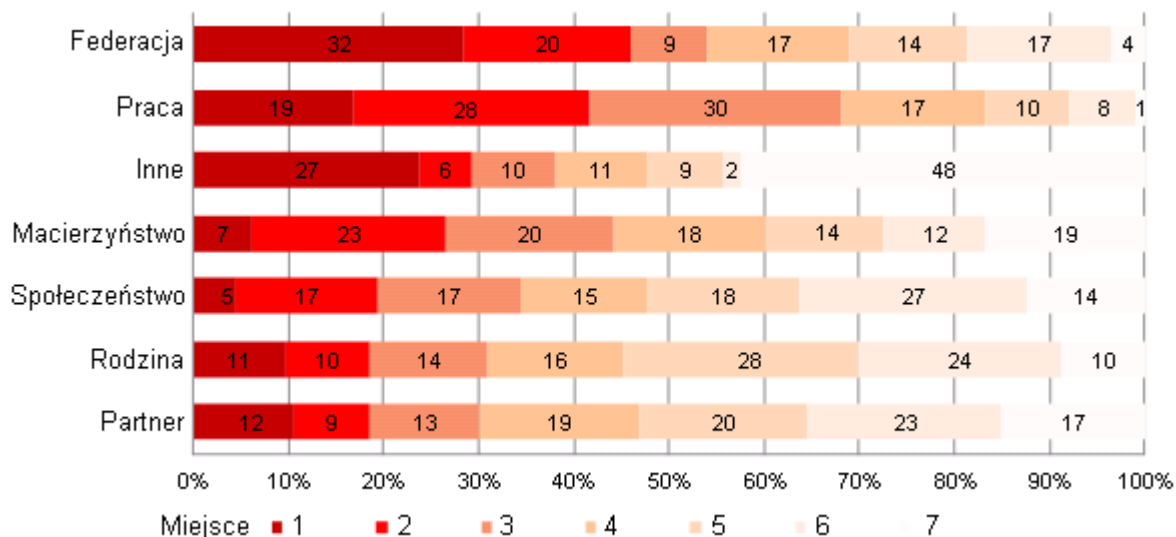
I znów bliższe spojrzenie na wyniki pokazuje różne rezultaty dla różnych krajów, odpowiednio Federacji Krajowych. Poszczególne wyniki zostały uzyskane poprzez dogłębną analizę oraz ocenę rozróżnienia pomiędzy różnymi FK. Pośród wszystkich FK rejestrujących swoje sędziny do tego badania Portugalia jako jedyna została uznana za kraj z wysokim stopniem problemów kulturowych. Sędziny w Portugalii czują się lekceważone i mocno dyskryminowane ze względu na ich płeć. Zgodnie z opinią sędzin problemy kulturowe mają coraz mniejsze znaczenie, ale ciągle źle jest w następujących FK: chorwackiej, fińskiej, włoskiej, czarnogórskiej oraz słowackiej. Ich największym problemem jest to, że kobiety nie są respektowane jako sędziowie, przez co muszą więcej udowadniać, żeby zasłużyć na taki sam szacunek, co mężczyźni. Zwłaszcza będąc mniej cenionymi ze względów kulturowych niż oni. Większość FK, żeby być precyzyjnym — 19, osiągnęło mieszane wyniki i tak naprawdę nie sprostało wymaganiom swoich sędzin. Najważniejsze problemy tych FK: kobiety wciąż muszą udowadniać i osiągać więcej, żeby uzyskać ten sam szacunek, co ich koledzy. Co więcej, sędziny osiągające sukcesy wzbudzają zazdrość w swych FK. I wreszcie, kobiety mają tendencję, aby być bardziej krytycznymi wobec siebie i wywierają większy nacisk na siebie same. Pozytywne wyniki, a zatem tylko kilka problemów kulturowych, można przypisać FK: Austrii, Irlandii, Luksemburga, Norwegii oraz Hiszpanii. Ich jedynym, realnym problemem kulturowym jest to, że sędziny wciąż muszą udowadniać więcej, żeby były tak samo szanowane jak ich koledzy. Wreszcie francuskie i serbskie sędziny nie napotykają niemal żadnych problemów kulturowych w ich krajach i FK. Wyłącznie ich wysoki poziom samokrytyki był uważany za punkt negatywny. Poniższa mapa obrazuje poziom problemów kulturowych w różnych Federacjach Krajowych.

■ B. dobrze ■ Dobrze ■ Tak sobie ■ Źle ■ B. źle ■ Brak odpowiedzi ■ Kraje poza CEV

Ranking

Wszystkie sędziny uczestniczące w badaniu zostały poproszone o uszeregowanie różnych problemów omówionych wcześniej. W celu uporządkowania problemów, pod uwagę została wzięta ilość nominacji do pierwszego i drugiego miejsca. Problemem figurującym na szczycie rankingu, licząc nominacje do pierwszego i drugiego miejsca, jest Federacja Krajowa. Łącznie 32 sędziny umieściły swoje FK jako główny problem, a 20 umieściło je na drugim miejscu. Kontynuując, na drugiej pozycji znalazła się kariera zawodowa. Łącznie 47 sędzin umieściło ją na pierwszej i drugiej pozycji. Gdyby dodać 30 nominacji z trzeciej pozycji, to kariera zawodowa wysunęłaby się na pierwszą pozycję, przed FK. Na trzecim miejscu w rankingu sędziny umieściły inne problemy, które zostaną omówione później. Jako czwarty, najważniejszy powód, dla którego kobiety nie zostają sędziami międzynarodowymi, sędziny wskazały macierzyństwo. Na piątej pozycji, z 22 zaznaczeniami, znalazły się problemy społeczne i kulturowe. Zaraz za kwestiami kulturowymi znalazła się rodzina, jednak obie kwestie mają bardzo zbliżone wyniki. Wreszcie partner znalazł się w rankingu jako najmniej ważny powód, który powoduje, że kobiety rezygnują z kariery międzynarodowej. Ranking przedstawiono na poniższym wykresie.

Jak wspomniano wcześniej, kategoria „Inne” była wybierana często i znalazła się na trzecim miejscu w rankingu. Zatem konieczna była bardziej szczegółowa analiza odpowiedzi, jako że ważne problemy mogły zostać pominięte. Jednak bliższa analiza pokazała, że większość z „innych” dało się przyporządkować do któregoś z powodów, które znalazły się w zestawieniu. Najczęściej wymienianym „innym” okazał się być wiek, który jest ściśle związany ze strukturą FK oraz ich polityką. Ponadto pieniądze i dofinansowanie zostały wymienione jako problem, który znów jest mocno związany z FK. Po drugie, sposób myślenia ludzi został wymieniony jako drugi problem. Zasadniczo można to uznać za problem społeczno-kulturowy, dlatego może zostać wliczony do „społeczeństwa”. Innym powodem niezostawiania sędzią międzynarodowym są dalekie podróże i czas rozłąki z dzieckiem, co można zaliczyć do „macierzyństwa”. Jedynym nowym i prawdziwym problemem było zdrowie lub odpowiednio wskaźnik BMI. Jednak te problemy zostały zaznaczone tylko przez trzy uczestniczki, a więc inne powody powinny właściwie zostać sklasyfikowane na ostatniej pozycji. Reasumując, FK powinny umocnić się na pierwszej pozycji, natomiast „Inne” powinny znaleźć się na końcu rankingu.

Część C – Europejskie Seminarium dla Sędzin, Montreux 2011

Seminarium

CEV oraz Volley Masters wspólnie zorganizowały drugą edycję Europejskiego Seminarium dla Sędzin, które odbyło się w dniach 10–12 czerwca 2011r. w Jongny, w Szwajcarii. Po sukcesie pierwszej edycji, która odbyła się w Rzymie w 2010r., Komisja Sędziowska CEV dostała zadanie zorganizowania drugiej edycji seminarium dla sędzin siatkówki halowej i plażowe. Intencją Europejskiego Seminarium dla Sędzin było stworzenie programu, który pozwoliłby znaleźć i omówić rozwiązania niezbędne do zwiększenia znaczenia sędzin na szczeblu międzynarodowym oraz krajowym. Najpierw dyskutując nad stwierdzonymi problemami, głównym celem prowadzonych konsultacji było znalezienie krótko i długoterminowych rozwiązań, gdzie CEV może być pomocna i może podjąć odpowiednie działania. Ponadto omówiono strategię i rozwiązania, które mają pomóc sędzinom osiągnąć najwyższy poziom międzynarodowy.

Ponieważ projekt miał ograniczone zasoby przeznaczone na realizację swoich celów, postanowiono zaprosić maksymalnie dwóch uczestników z każdej zakwalifikowanej do seminarium federacji. Priorytetem było zidentyfikowanie kobiet z najwyższego poziomu krajowego, które mogłyby przyczynić się na korzyść seminarium i wynieść jak najwięcej z uczestnictwa w nim. W drugiej edycji seminarium wzięło udział ponad 35 kobiet z 25 Federacji Krajowych.

Słowo wstępne wygłosili Prezydent CEV Andre Meyer oraz Prezydent FIVB Jizghong Wei. Prezydenci powitali uczestników w malowniczym miejscu, Jongny, przedstawiając znaczenie tego specjalnego seminarium. Prezydent CEV Meyer podkreślił znaczenie i wiodącą rolę CEV, jako konfederacji, która wyszła naprzeciw idei i życzeniu FIVB żeby wspierać i promować sędziny. Celem, do którego dąży CEV jest przełamanie barier, aby kobiety i mężczyźni mieli równe szanse, a także żeby podnosić zaangażowanie sędzin na szczeblu międzynarodowym. Dalej Prezydent Meyer podkreślił kluczową rolę, jaką odgrywają Federacje Krajowe w rozwoju sędzin. Prezydent Wei podkreślił pełne wsparcie FIVB dla sędzin. Pan Wei uważa, że problem nie leży w możliwościach czy umiejętnościach (jeśli sędziny mają takie same kompetencje jak ich koledzy), ale w problemach społecznych. FIVB pomyślnie stworzyło równe szanse sportowcom obu płci, ale teraz jest czas na stworzenie równych szans dla oficjeli.

Słowo wstępne w imieniu CEV oraz Komitetu Organizacyjnego wygłosił dr Jan Rek, Przewodniczący Komisji Sędziowskiej CEV. Jan Rek serdecznie powitał obu międzynarodowych Prezydentów, oficjeli oraz wszystkich uczestników seminarium. Zwrócono uwagę na plany CEV na przyszłość oraz na rozwój koncepcji, która jest długotrwałym projektem potrzebującym cierpliwości i ciągłości. Następnie zostali przedstawieni kolejni prowadzący seminarium, Jonas Personeni ze Szwajcarii oraz Svetlana Ilić z Serbii.

Prezentacje

Seminarium składało się z trzech rodzajów prezentacji. Myślą przewodnią prezentacji Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej CEV, Jana Reka było przedstawienie krótkiego, retrospektywnego obrazu seminarium z Rzymu, z 2010r., przegląd celów seminarium 2011, a także przegląd aktualnego postępu oraz liczby sędzin na poziomie międzynarodowym. Prelegent Svetlana Ilić podzieliła się swoimi osobistymi doświadczeniami i punktem widzenia na temat problemów, jakie napotykają kobiety w rozwoju kariery. Konkludując, szczegółowe wyniki z seminarium z Rzymu, z 2010 roku, zostały przedstawione przez prowadzącego prezentację. Ponadto Jonas Personeni przedstawił szczegółowe wyniki badań przeprowadzonych wspólnie z CEV na początku 2011r., opisując z detalami, które problemy można postrzegać jako powód deprecjonowania sędzin na poziomie międzynarodowym. Wszystkie prezentacje dostępne są na stronie internetowej CEV w dziale do pobrania.

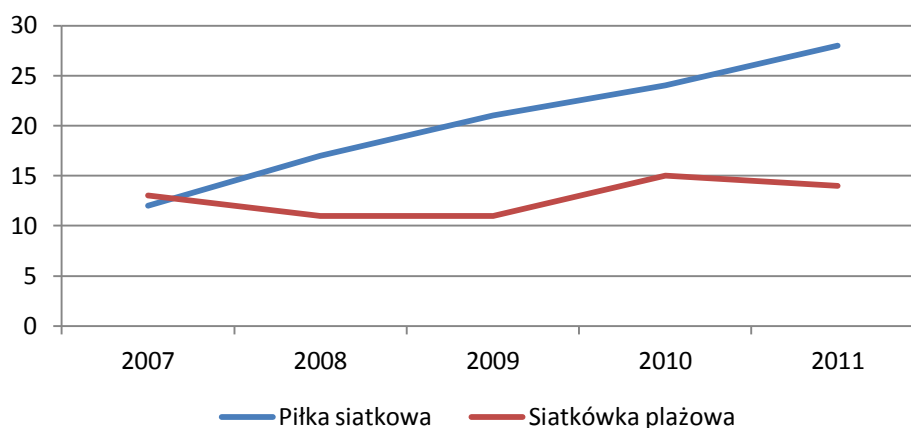
Jan Rek, Przewodniczący Komisji Sędziowskiej CEV, zaczął od krótkiego przypomnienia seminarium w Rzymie, obrazując uczestnikom, co zostało omówione w pierwszej edycji seminarium. Zostało podkreślone, że projekt ten jest procesem długotrwałym, który potrzebuje cierpliwości oraz kontynuacji wszystkich w niego zaangażowanych.

Przedstawiając cele seminarium, Rek naświetlił uczestnikom rozprzestrzenianie się stwierdzonych problemów i uczynił ich odpowiedzialnymi za informowanie i motywowanie Federacji Krajowych do zmian. Opracowanie i omówienie możliwych rozwiązań oraz koncepcje zostały przedstawione jako kolejny kluczowy cel seminarium. Ponadto seminarium ma służyć jako platforma do zwiększania świadomości o możliwościach dla sędzin oraz ich zdolnościach i zaletach.

Przewodniczący Rek zaprezentował stan faktycznego rozwoju oraz liczby sędzin na poziomie międzynarodowym. W 2011 r. CEV liczyła w sumie 435 sędziów z 48 krajów. Większość, tj. 348 sędziów, to sędziowie siatkówki halowej, z czego 28 stanowiły sędziny. W siatkówce plażowej, spośród 87 sędziów, 14 to kobiety.

Podsumowując, liczby oraz ich wzrost od 2007 roku zostały zilustrowane poniżej. Można zauważyć wolne tempo wzrostu liczby sędzin na poziomie międzynarodowym. Ponadto wpływ seminarium z 2010r. może być zauważony przez uczestników zarejestrowanych na kursy kandydackie na sędziów międzynarodowych w roku 2011. Jednak potrzeba większego zaangażowania kobiet nadal istnieje i potrzebuje dalszych działań. W celu zwiększenia liczby kobiet na poziomie międzynarodowym, promowanie sędzin w Federacjach Krajowych jest absolutnie konieczne.

Wolne tempo wzrostu liczby sędzin międzynarodowych

Prezentacja Jonasa Personeni zaczęła się od krótkiego przeglądu seminarium z 2010r. prezentującego strukturę i przebieg seminarium. Następnie uczestnikom została zaprezentowana ocena dyskusyjnych i szczegółowych wyników seminarium z 2010r. Można ją znaleźć w części A niniejszego sprawozdania.

Wszystkie dyskusje i prezentacje podczas seminarium w Rzymie były nagrywane na wideo, a następnie analizowane i oceniane przez Personeni w ramach jego pracy dyplomowej na Uniwersytecie w Bernie. Złożenie przyczyn i problemów zostało podsumowane w budowie teoretycznej, ilustrując różne połączenia i wpływy. Ogólnie wartości społeczne i ideologie kulturowe wpływają na wszystkie aspekty życia, a więc wszystkie problematyczne obszary. Najsilniejsze powiązania i wpływy zostały wykryte wśród problemów z Federacjami Krajowymi, sytuacją w pracy i planowaniu rodziny (zostanie matką). Więcej informacji można znaleźć w modelu teoretycznym w części A oraz w wynikach badań w części B.

Na podstawie tych teoretycznych ram, które zostały zbudowane dzięki danym uzyskanym z seminarium w 2010 r., Personeni opracował kwestionariusz do analizy późniejszych spraw, które zostały przedyskutowane w części B tego sprawozdania. Oprócz indywidualnych wyników z sześciu wykrytych głównych problemów, ranking przyczyn stworzony przez uczestników potwierdził wyniki, które zostały przedstawione podczas seminarium w Rzymie.

Na podstawie zebranych danych została stworzona mapa obrazująca problematyczne obszary oraz problematyczne Federacje Krajowe. Według Personeni, nawet mimo kilku krajów mniej problematycznych, wszystkie federacje należące do CEV wskazują na potrzebę poprawy i wymagają silniejszego promowania i wspierania sędzin w celu zwiększenia ich znaczenia na poziomie międzynarodowym. Wszystkie wyniki szczegółowe można znaleźć w pracy dyplomowej Jonasa Personeni oraz w prezentacji zamieszczonej na stronie CEV, w dziale do pobrania.

Svetlana Ilić, pierwszy trener kobiecej reprezentacji Szwajcarii oraz Volero Zurich, zaczęła swoje wystąpienie wyrażając uznanie i zazdrość wobec uczestników, z powodu ich liczby i okazji do wspólnego spotkania. W swoim codziennym życiu profesjonalnej trenerki spotyka niemal wyłącznie mężczyzn. Jednakże każdy pracuje na rzecz tego samego celu, mianowicie żeby zwiększać popularność i poziom siatkówki.

Podczas swojej kariery Svetlana Ilić spotykała się z tymi samymi problemami i trudnościami co sędziny. Kończąc swoją karierę zawodniczą, a zaczynając trenerską, przeniosła się do innego

środowiska społecznego. Kiedy zaczynała jako trener, na jej drodze pojawiło się wiele barier i problemów. Dorastając w kraju z silnymi tradycjami, gdzie bycie matką oraz dobro rodziny są największymi wartościami, jednym z problemów było planowanie rodziny. Jako jedną z najważniejszych umiejętności, a kluczową do przezwyciężenia różnych problemów, Svetlana wskazała talent organizacyjny. Nigdy nie było łatwo pogodzić różnych obowiązków, ale z silną motywacją i zdolnościami organizacyjnymi jest to możliwe.

Praca z mężczyznami nauczyła ją nie tylko jak używać języka ciała, ale również jak czytać zachowania ludzi. Język ciała mężczyzn mówił jej od razu czy ją akceptują, czy nie. W końcu kobiety mają się skupić na swojej pracy i wykonać ją dobrze żeby zyskać szacunek. Jednak Federacje Krajowe wydają się chronić sędziny, nie dając im możliwości wykazania się i zyskania szacunku.

Wyniki

Możliwość uczenia się pojawiła się zarówno w pracy w grupach, jak i podczas sesji plenarnych. Podstawą były trzy sesje grupowe ułatwiające to zadanie. Każda sesja w grupach polegała na zbadaniu rozwiązań problemów, na jakie narażone są kobiety w procesie zostawania sędzią międzynarodowym oraz niskiej reprezentacji kobiet na poziomie międzynarodowym. Na początku, cztery grupy poproszone zostały o przedyskutowanie rozwiązań krótkoterminowych. Podczas drugiej sesji skupiono się na rozwiązaniach długoterminowych. Na koniec uczestnicy poproszeni byli o przedyskutowanie rozwiązań służących polepszeniu jakości pracy sędzin.

Główne odpowiedzi i pomysły, które nasunęły się w czasie sesji zostały podsumowane, pogrupowane i umieszczone poniżej. Wyniki te zostały zaprezentowane przez różnych przedstawicieli grup składających się z 8–10 uczestników, w tym lidera grupy robiącego notatki.

Krótkoterminowe rozwiązania:

- Seminaria dla sędzin organizowane przez CEV są wspaniałe i pomagają promować kobiety, jednak potrzeba więcej akceptacji ze strony graczy i trenerów!
- Elementy edukacyjne powinny pojawiać się na szkoleniach dla trenerów.
- CEV powinien jasno komunikować KF oraz wdrażać w życie fakt, że kobieta po urlopie macierzyńskim powinna zaczynać z tego samego poziomu, na którym była.
- Limit wieku dla IRCC dla kobiet powinien być podniesiony do 45 lat, w związku z czasem poświęconym na planowanie rodziny.
- Nie wszystkie FK działają w ten sam sposób. Istnieje nagła potrzeba poprawienia przepływu informacji z CEV do FK, a następnie z FK do sędziów.
- Trudno jest znaleźć informacje. Powinno być więcej odniesień ze strony FK do stron głównych FIVB, CEV i może bezpośrednio połączenie z sekcją sędziów.
- Zaproszenia prezydenta ERC do poprowadzenia seminariów w FK powinny być akceptowane tylko wtedy, gdy zapraszani są krajowi sędziowie a nie tylko międzynarodowi.
- Wciąż jest znaczna różnica w ilości meczy przyznawanych kobietom na poziomie krajowym. Aby monitorować tę sytuację w każdej FK, powinien być sporządzany roczny raport, poświęcony tylko rozwojowi/karierze kobiet
- Potrzebna jest większa widoczność kobiet w formularzu CEV, ponadto dodatkowe informacje na temat tego ile kobiet lub mężczyzn było powoływanych.
- Istnieje potrzeba obecności kobiet w komisjach sędziowskich (zarówno krajowych, jak i międzynarodowych).
- Sędziowie międzynarodowi powinni być bardziej zaangażowani w przygotowywanie informacji zwrotnych oraz przyczyniać się do rozwoju w FK.
- To, co pomogłoby angażować kobiety, to powoływanie ich oraz organizowanie grup mieszanych w celu wymiany doświadczeń.
- FK powinny pójść w ślady CEV i organizować kobiece seminaria w kraju.
- CEV powinien udostępnić swoją wiedzę i informacje na temat tego, jak organizować takie seminaria w kraju.
- Każda FK powinna wypracować system i odpowiedzialnych za promocje sędzin.

- Istnieje potrzeba zorganizowania systemu mentorów (szczególnie „mieszając” młode kobiety z doświadczonymi międzynarodowymi sędziami) na szczeblu krajowym, jak również więcej informacji zwrotnych dla młodych obiecujących sędziów.
- CEV powinien znaleźć sposób na wyegzekwowanie równości w nominacjach dokonywanych przez FK
- CEV powinien znaleźć sposób na to, aby FK wysłała więcej kobiet na IRCC

Siatkówka plażowa

- Niewiele sędzin ma dzieci. Jaki jest tego powód? Potrzebne są dokładniejsze badania.
- CEV/FIVB powinny opracować wytyczne dotyczące macierzyństwa np. pozwalając kobietom na 1 rok/sezon wolnego i powrót na takich samych warunkach.
- Możliwość dla kobiet z dziećmi na opuszczenie zawodów plażowych wcześniej.
- Rejestracja na IRCC powinna być bardziej elastyczna dla kobiet (jako tymczasowe rozwiązanie)
- Istnieje potrzeba żeńskich członków komisji sędziowskiej. CEV powinien stworzyć regulacje żądając co najmniej 1 kobiety w komisji.
- Promocja kobiet poprzez umieszczanie ich na wysokich stanowiskach (delegaci sędziowscy, superwizorzy, itp.).
- Oficjalne listy i zaproszenia powinny być wysyłane do miejsc pracy sędzin, w celu poprawienia sytuacji w środowisku pracy.
- Powinno powstać oficjalne forum przy CEV służące wymianie doświadczeń.

Długoterminowe rozwiązania:

- Więcej wsparcia dla nowych sędziów i stworzenie nowej kultury.
- Bliższa współpraca sędziów międzynarodowych z krajowymi.
- Planowane forum.
- Wybrać osobę odpowiedzialną w komisji sędziowskiej za promocję kobiet.
- Limit wieku do 45 lat.
- Partnerskie, przyjazne turnieje na szczeblu krajowym, w celu wymiany doświadczeń.
- Organizowanie mini siatkówki sędziowanej przez dzieci, tak, aby od najmłodszych lat przyzwyczajały się do kobiet sędziów.
- Rozwój żeńskiego sędziowania powinien zaczynać się od „najniższych szeregów”, dlatego to bardzo ważne, aby mieć osobę za to odpowiedzialną w FK.
- W wielu FK bycie graczem i sędzią jednocześnie nie jest możliwe, co prowadzi do marnowania zasobów. CEV powinien wyraźnie zaznaczyć federacjom, że musi to być niezwłocznie zmienione.

Siatkówka plażowa

- Międzynarodowe zawody (takie jak „satellites” czy „challengers”) tylko z sędzinami, aby dać im możliwość wymiany doświadczeń.

Rozwiązania w celu poprawienia jakości i rozwoju kobiecego sędziowania:

- Prostim rozwiązaniem jest zapewnienie kobietom więcej informacji zwrotnych (przez wykwalifikowaną osobę).
- Większe zaangażowanie kobiet w turnieje; więcej meczów, lepsza widoczność.
- Powoływanie kobiet do większej liczby meczów na wyższym poziomie (na przykładzie CEV) oraz nagrywanie meczów w celu ich dokładnego omówienia.
- Udostępnianie kobietom ważnych meczów z wsparciem i dużą ilością informacji zwrotnych.
- Udostępnianie sędzinom więcej danych oraz rozwiązań jak radzić sobie w konfliktowych sytuacjach.
- Kobiety chętne do nauki i udoskonalania swoich umiejętności powinny dostawać tyle informacji zwrotnych ile to możliwe, powinny być wspierane i zachęcane.
- Kobiety potrzebują wsparcia od początku. Dlatego jest to konieczne, aby ustanowić system mentorów i wzorów do naśladowania (na poziomie krajowym i międzynarodowym).
- Jakość pracy kobiet z pewnością wzrosłaby wraz z programem do promocji.

- Skrócony program dla aktywnych lub emerytowanych graczy pozwoli zwiększyć jakość pracy sędziów poprzez włączanie doświadczonych ludzi.
- Opracowanie materiałów promocyjnych „Dlaczego warto być sędzią?” w postaci ulotek i nagrań na DVD. Stworzenie różnych edycja dla różnych poziomów.
- Stworzenie wskazówek i informacji na stronach internetowych CEV: jak zostać sędzią międzynarodowym? (wyjaśnienie kariery od regionalnego, poprzez krajowego, aż do międzynarodowego sędziego).
- Stworzenie blogów (dzienników) najlepszych międzynarodowych sędziów, szczególnie kobiet, aby podzielić się ich doświadczeniem i doradzić młodym kobietom.
- Bycie aktywnym w posługiwaniu się najnowszymi technologiami, np. poprzez stworzenie strony na Facebooku dla sędziów z oficjalnymi informacjami i dyskusjami.
- Poprawienie przepływu informacji z Federacji Krajowej do sędzin.
- Przewyciężenie społecznego zjawiska. Kobiety muszą być proszone, aby zostały sędzinami, dlatego wymagane jest działanie ze strony FK przy rekrutacji kobiet.
- Federacje Krajowe muszą być bardziej aktywne w promowaniu, szkoleniu i instruowaniu sędzin.
- Oficjalny formularz CEV (podobny do Rozwoju Młodzieży) musi zostać wysłany do FK w celu pokazania i zrozumienia autorytetu CEV/FIVB.

Siatkówka plażowa

- Trudno jest pozyskać młodych sędziów wysokiej jakości. Jest niewiele możliwości do przewodniczenia meczom na wysokich poziomach. Dlatego młodzi sędziowie powinni również pracować jako ochotnicy (prowadzący punktację, sędziowie liniowi itd.), aby obserwować wydarzenia i uczyć się.
- Obowiązkowe kursy sędziowskie dla graczy mogą pomóc w rekrutacji utalentowanych sędziów z wymaganym zrozumieniem tego sportu.
- Znaleźć i zainwestować w odpowiednie osoby posiadające odpowiednie cechy charakteru dla zawodów na najwyższym szczeblu.

Rozwiązania zaproponowane przez CEV

- CEV zbada możliwość otwarcia punktu rejestracyjnego dla sędzin na szczeblu krajowym na stronach internetowych CEV, w celu porównania danych z FK.
- Każda FK powinna mieć osoby odpowiedzialne za monitoring i promocję kobiet. Szczegóły będą przedyskutowane w ERC.
- CEV rozważy zorganizowanie IRCC tylko dla sędzin.
- Na 2012 rok CEV planuje Trzecie Seminarium dla Kobiet Sędziów, zapraszając przewodniczących Krajowych Komisji Sędziowskich i odpowiedzialnych za promocję kobiet.
- W przyszłości przydziały do zawodów na najwyższym poziomie będą przydzielane Federacjom Krajowym, w których kobiety mają szansę rozwoju. Federacje niepromujące kobiet będą wykluczone.

Informacje zwrotne

Yasemin Altiner (Turcja): „Dla mnie, najważniejszą rzeczą na tym seminarium było spotkanie 35 sędzin pochodzących z różnych krajów, podzielenie się naszymi doświadczeniami i problemami oraz przedyskutowanie ciekawych rozwiązań. Zarówno podczas, jak i po seminarium stało się jasne, że FIVB i CEV promują kobiety. Spotkanie i możliwość rozmowy z panami Wei, Meyer i Rek, oraz usłyszenie o promowaniu kobiet w sędziowaniu od samych władz sprawiło, że sprawa stała się bardziej realna. Myślę, że teraz wiem jak pomóc kobietom w moim kraju bardziej się zaangażować. Kolejnym wspaniałym aspektem seminarium była możliwość oglądania 2 meczów na tak wysokim poziomie wraz z sędziami. Jestem pewna, że większość sędzin obecnych na tym spotkaniu nie miało wcześniej możliwości doświadczenia takiej atmosfery. Kolejnym wspaniałym doświadczeniem było spotkanie wzoru do naśladowania, takiego jak Svetlana, co było bardzo pomocne. Zdałyśmy sobie sprawę, że osoby, którym się udało, miały wcześniej takie same problemy jak my. Myślę, że ich przykład poradzenia sobie z problemami zachęca innych do działania. Podobała mi się również praca w grupie. Była bardzo pomocna, choć zbyt krótka. Często jeden pomysł rodzi kolejny i im dłużej się dyskutuje, tym więcej pomysłów się pojawia. Mam przecucie, że wszystkim uda się znaleźć więcej rozwiązań w drodze powrotnej”.

Carole Hepp (Luksemburg): „Myślę, że to było bardzo interesujące seminarium. Po pierwsze spotkanie tak wielu miłych osób z różnych krajów. Największym problemem jest to, że nie ma wystarczająco dużo sędzin międzynarodowych. Próbowaliśmy znaleźć rozwiązania podczas tego seminarium i wydaje mi się, że ta misja została dobrze potraktowana. Mieliśmy wiele pomysłów i rozwiązań, miejmy nadzieję, że zadziałają. Muszę również wspomnieć, że w różnych krajach pojawiają się różne problemy. Na przykład, jak wspomniał Pan Rek, w Szwajcarii jest więcej kobiet niż mężczyzn sędziów, więc ich jedynym problemem jest mała liczba kobiet na najwyższych poziomach. Nie jest tak we wszystkich krajach; są takie, w których prawie nie ma sędzin. Dlatego myślę, że nie ma jednego rozwiązania problemu, ale kilka różnych, w zależności od sytuacji. Federacje Krajowe są proszone o więcej działań na tym poziomie, co zostało również powiedziane w czasie dyskusji. Jeżeli chodzi o resztę, to wyniki badania okazały się bardzo interesujące, jak również dwa obserwowane mecze. To był dobry pomysł, aby przeanalizować zarówno kobiety, jak i mężczyzn sędziów. Na koniec podsumowanie, że nie ma różnicy (niestety nie w głowach wielu mężczyzn) podkreśliło, że kobiety są tak dobre w sędziowaniu jak mężczyźni i nie ma powodu żeby je dyskryminować; trzeba dawać im te same szanse, co mężczyznom. Mam tylko nadzieję, że pomysły z tego seminarium zostaną wcielone w życie i że w przyszłości zobaczymy więcej sędziujących kobiet”.

Laura Ruegg (Szwajcaria): „Byłam bardzo zadowolona z udziału w seminarium w Montreux. Wizyta na zawodach i obserwacje meczy były bardzo pozytywne, ponieważ mieliśmy bezpośrednie porównanie i wykorzystanie wiedzy w praktyce.

W tym roku naprawdę doceniłam obecność sędziów międzynarodowych. Możliwość komunikowania się z nimi i wymiana doświadczeń były bardzo pomocne i mogą zaowocować dostępem do międzynarodowej grupy sędziowskiej. Seminarium dla kobiet CEV jest niesamowitą platformą do dzielenia się problemami, lecz przede wszystkim rozwiązaniami”.

Marika Boulanger (Belgia): „Byłam zadowolona, że po raz kolejny mogłam uczestniczyć w seminarium. Dziękuję za ponowne zaproszenie. To była świetna okazja raz jeszcze podzielić się problemami i możliwymi rozwiązaniami, aby pomóc kobietom rozwijać ich kariery oraz spotkać obecnych i przyszłych sędziów międzynarodowych.

Wykład Svetlany był bardzo interesujący, choć przypuszczam, że dyskusja z trenerem mężczyzną przebiegła by inaczej. Byłoby ciekawe porównanie opinii mężczyzn: trenerów lub sędziów.

Dla mnie trudności kobiet wynikają z pewnej "opozycji" pomiędzy kobietami i mężczyznami oraz blokad powodowanych przez Federacje Krajowe. Tuż po powrocie do Belgii wysłałam raport do moich zwierzchników, aby poinformować ich o perspektywie wspierania kobiet w naszej Federacji Krajowej”.

Stanislava Simić (Serbia): „To była dla mnie znakomita okazja na spotkanie koleżanek z innych krajów i podzielenie się z nimi doświadczeniami z życia i pracy zawodowej. Było to ważne dla nas wszystkich usłyszeć jak CEV i FIVB planują pomóc sędzinom w drodze do ich międzynarodowej kariery. Główną sprawą było zwiększenie jakości i ilości sędzin. Mówiąc o odkryciach związanych z poprawieniem jakości sędziowania, muszę przyznać, że Serbia systematycznie pracuje nad tą sprawą. W naszym kraju istnieje komisja, która zajmuje się monitorowaniem poprawy sytuacji młodszych sędziów, szczególnie kobiet i służy radą jak podnieść jakość ich sędziowania.

Dla dobrego przepływu informacji wewnątrz naszej organizacji został rozwinięty system przez oficjalną stronę Związku Sędziów Piłki Siatkowej. Na stronie tej możemy znaleźć rady od starszych kolegów, sędziów międzynarodowych, którzy dzielą się swoim doświadczeniem z seminariów i międzynarodowych zawodów. Mam nadzieję, że inne Federacje Krajowe podążą śladami Serbskiej Federacji i pomogą sędzinom poprawić ich umiejętności i spełnić marzenia o sędziowaniu międzynarodowym. Myślę, że inicjatywa CEV, aby każda Federacja Krajowa miała jednego przedstawiciela odpowiedzialnego za promowanie kobiet, jest bardzo ważna”.

Helene Geldof (Holandia): „W 2010 roku skupiono się na problemach sędzin, a w 2011 na ich rozwiązywaniu. Dla uczestników, którzy nie byli obecni w Rzymie, trudne było szukanie rozwiązań bez wspomnienia problemów dotyczących ich krajów. Głównym przesłaniem seminarium było to, że same musimy zacząć coś robić w naszych krajach. Wierzę, że jeśli podzielimy się swoim doświadczeniem (np. poprzez Facebooka) możemy zmotywować siebie nawzajem, aby naprawdę poprawić sytuację w całej Europie. Ja już robię co w mojej mocy, aby zaangażować moje holenderskie koleżanki z grupy na Facebooku aby wzbudzić zainteresowanie w Holandii”.

Ewaluacja

Tuż przed zakończeniem seminarium uczestnicy otrzymali dane kontaktowe Jonasa Personeni (jak również przewodniczących FIVB, CEV oraz Europejskiej Komisji Sędziów), którzy zebrali informacje zwrotne o seminarium. Ewaluacja pokazała, że seminarium było dużym sukcesem. Tak jak w 2010 obecność przewodniczących FIVB i CEV, a także ich zaangażowanie i wsparcie okazały się bardzo ważne i wywarły duży wpływ. Uczestniczki okazały się bardzo zmotywowane. Interakcja i dzielenie się doświadczeniami wskazane było jako bardzo ważne i stymulujące. Oceny pokazują wysokie noty dla Svetlany Ilic, która podzieliła się doświadczeniem w kwestii stereotypów.

Większość informacji zwrotnych dotyczących prac grup było pozytywnych, lecz ze wskazaniem kilku aspektów, które mogłyby być poprawione, np. wydłużony czas na dyskusje oraz metody i formy pracy. Ostatnim, ale równie ważnym elementem podlegającym ocenie było malowniczo położone Jongny, które zrobiło bardzo duże wrażenie na uczestniczkach.

Seminarium wywołało pozytywne reakcje u krajowych i międzynarodowych organizacji. Trzecia edycja Seminarium dla Sędzin CEV została już wzięta pod uwagę na 2012 rok.

Uwagi końcowe

Europejskie Seminaria dla Sędzin Piłki Siatkowej i Piłki Nożnej odniosły olbrzymi sukces. CEV zaoferował unikalną platformę międzynarodową dla sędzin w celu przedyskutowania ich problemów oraz znalezienia innowacyjnych i praktycznych rozwiązań. Na świecie CEV jest pierwszą Międzynarodową Sportową Organizacją wkładającą wiele wysiłku w promowanie kobiet i traktowanie poważnie ich problemów. Przewodniczący CEV, Pan Meyer dostarcza znakomitej struktury międzynarodowej i ogromnego wsparcia w ułatwianiu tego procesu. Strategie wciąż muszą być udoskonalane, aby zwiększyć reprezentację kobiet tymczasowo jak również długofalowo. Ten projekt i poświęcenie CEV już pokazały pierwsze pozytywne efekty.